

Izaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za izposojništvo 60 Din — Posamezna številka 1 Din. —
V ispravnem delu vsaka drobna vrstica ali oja orator 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba, naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Liberalni kandidat.

Velesrbski državni tatovi, ki so v zadnjih dveh mesecih potrosili dve milijardi kron za podkupovanje volivcev, kandidatov in strank ter za vzdrževanje svojih časopisov, ti državni tatovi so iskali za Slovenijo kandidata, ki bi bil zanje najbolj primeren, ki bi znal in hotel zagovarjati in ščititi vsako njihovo dejanje, ki bi se ne naveličal toliko časa vihteti centralističnega biča nad Sloveni in Hrvati, dokler gospodarsko, kulturno in versko popolnoma ne izkrvave ter poginejo.

In dobili so ga. Državni tatovi, združeni v takozvanem »Narodnem« bloku (tudi satan si lahko privzame podobo angela), so rekli: kandidat za Slovenijo bodi dr. Žerjav.

Resnično, zadeli so pravo. Nihče ni tako z dušo in telesom vdan belgrajskemu centralizmu, ki je že milijarde z najtežjim delom prislužnega ljudskega denarja poveril v korist znanih in skritih državnih tatov, nihče ni na Slovenskem tako zvesto služil Pašiču in Pribičeviću kot baš dr. Žerjav. Kjerkoli in kadarkoli je bil slovenski narod ponižan in z novo verigo priklenjen v centralistično suženjstvo, še povsod je bilo to zvezano z imenom dr. Žerjava in njegovo stranko. Pred volitvami v ustavotvorno skupščino je s stotisoči kupil par starih kmetijskih liberalcev, da so ustanovili novo kmetisko stranko samo zato, da bi le-te zapeljala slovensko ljudstvo, da se izreče za centralizem. In posrečilo se mu je. Stotisoči so storili svojo nalogo. Stari kmetijski liberalci so vstali ter agitirali za avtonomijo, ko pa so prišli v zbornico, jih je dr. Žerjav zbral okrog sebe, jih pohvalil: dobro ste delali in skupno so glasovali za vidovdansko ustavo, za ono ustavo, ki je Slovincem tekom šest let prinesla nevzdržno gospodarsko in kulturno propadanje, najogromnejše davke, ki jim je snedla izpred ust milijarde zelo težko prislužnega denarja, v državno upravo pa je zanesla do pekla smrdečo korupcijo; vzredila nebrot državnihi tatovi, ki nemoteno in brez kazni kradejo milijone in stotine milijonov iz državnih kas.

To so stvari, ki žal niso nič pretirane, temveč z dejstvi, s pričami in uradnimi

spisi dokazane. To so stvari, ki so tako resnične, da je morala radi njih odstopiti Davidovičeva vlada, ker je hotela vse te državne tatove vreči v ječo.

Cisto mirno in brez strahu lahko trdimo, da niti svoječasni turški vpadi v slovenske dežele niso toliko gospodarskega gorja prinesle med Slovence kot dr. Žerjavov in Pučjev centralizem. Kar je bilo ob turških vpadih hujše, to so bili umori. Teh dosedaj še ni, dasi so Žerjavovi orjunci tudi že s tem poskušali.

Pa tudi pozneje je dr. Žerjav, kjerkoli je pač mogel, pomagal centralizmu, da je le-ta še bolj v vsakem oziru izmозgaval in mrtvičil Slovenijo.

Za vse nove davke, ki zadevajo Slovenijo, so vedno glasovali liberalci, sodelovali so v vladi, ki je za en dinar zamenjala štiri krome, dasi je bil dinar enakovreden kroni, liberalci so celo izjavili, da naj se zamenja deset kron za en dinar, vse premoženje kranjske dežele so podržavili, ceste zanemarjali, za vojaški zakon, ki ima v sebi strahotne trdote za ljudstvo, so zahtevali liberalci še hujše postavke in dosledno glasovali za celotni vojaški zakon, v našo šolo so vsiljevali in še vsiljujejo cirilico, naše visokostojee srednje šole so ponižali v balkanske meščanske učilnice, našo univerzo hočejo spraviti s sveta, naše uradnike in orožnike predstavljajo v Macedonijo, slovenske oficirje so naznanjali vojaški komandi kot nezanesljive, in morali so v pokoj — skratka, naši liberalci so

pod vodstvom dr. Žerjava povsod in vedno, kjerkoli je bila prilika, udarili po slovenstvu: najbolj gospodarsko, potem kulturno in nazadnje versko. Zakaj njihova naloga, ki so jim jo naložili velesrbski državni tatovi, je: Slovence v najkrajšem času posrbiti in popravoslaviti ter pobalkanizirati.

Hvala Bogu: slovenstvo je še zdravo. Danes se vsak Slovenec, poudarjamo: Slovenec, s studom obrača od take iskarijotske stranke, ki je zamorila v sebi vsak čut poštenosti. Celo cela vrsta liberalcev se je danes umaknila v ozadje, ker se noče omadeževati s propalostjo, ki je v sedanji dr. Žerjavovi stranki.

Druga skrinjica, ki bo 8. februarja predstavljala to najpropalejšo slovensko stranko, bo na vsakem voliču kakor znamenje omega Kajna, ki je ubil lastnega brata, pa ga je zato zadelo božje prokletstvo, da je moral zavržen in proklet begati po svetu.

Vsem tistim, ki mislijo, da ne morejo voliti s SLS, ki ji je danes usoda izročila vodstvo v boju za slovenstvo, pa kličemo: volite, kamor mislite, da je prav, le z najgršim zločinom ne omadežujte svoje duše: z izdajstvom nad lastnim narodom!

! Ako še niste, pošljite naročnino !

Poizkusite enkrat s terpentinovim »Gazela« - milom

Vse krogljice v prvo skrinjico!

Kako so skrbeli za kmeta

samostojneži in radikali:

Eno najvažnejših ministrstev v naši državi, ki je po veliki večini kmetijsko, je poljedelsko ministrstvo. Če pa pogledamo državne proračune preteklih let, je na prvi pogled jasno, da ta važnost ministrstva za poljedelstvo v številkah ni prišla nikdar do izraza. Ko je sedel znani Pucelj v tem ministrstvu, je bilo v državni proračun postavljenih komaj nekaj nad stodvajset milijonov dinarjev za kmetijske svrhe. Celotni, tedanji državni proračun je pa znašal približno osem milijard dinarjev. Za kmetijske namene je znal torej zastopnik samostojnežev tako malo vsoto priboriti, da pravzaprav ne pride v primeri s celotnim proračunom prav nič v poštev. Za 80 odst. kmetov samo 15 odst. proračuna!

Proračun za leto 1924-25, ki so ga postavili radikali, znaša v celoti nad deset milijard dinarjev, za kmetijske svrhe je pa odpadlo le nekaj nad 200 milijonov dinarjev. Torej še vedno le 20 odstotkov.

Iz teh števil je razvidno, kako mačehovsko so delili centralistični mogotci od Puelja do radikalnega poljedelskega ministra denar za povzdigo kmetijske produkcije in v kmetijske namene.

Kako pa zastopniki SLS?

Ko je prišla koncem julija t. l. Davidovičeva vada na krmilo, je pripadlo kmetijsko ministrstvo Slovenski ljudski stranki. Zastopniku SLS v tem ministrstvu, dr. Kulovcu, je bila prva naloga, da izdela tak proračun, ki bo odgovarjal važnosti kmetijskega stanu v državi, potrebam našega kmetijskega gospodarstva in služil res vsestranskemu razvoju vseh panog kmetijstva. Bodoči proračun bi moral tudi enkrat za vselej preprečiti, da bi se naši kraji postavljali za južnimi kraji. Na teh načelih je bil z velikim trudom in z veliko marljivostjo sestavljen nov proračun za leto 1925-26, ki je znašal nad sedemstopenetdeset milijonov dinarjev, torej šestkrat več kot Pueljev proračun. V finančnem ministrstvu so to vsoto za približno dvesto milijonov znižali. Na odločno zahtevo poljedelskega ministrstva je pa ostala vsota nad petstopenetdeset milijonov dinarjev. SLS je tudi finančnemu ministrstvu naznanila, da bi izvajala posledice, če te vsote ne bi sprejel. S to vsoto bi se lahko gospodarilo. Vse panoge kmetijstva bi se lahko zadovoljile in sigurno je, da bi dobilo naše kmetijstvo v celem svojem obsegu nov razmah, ko bi skupščina ta proračun sprejela in bi se vsote začele uporabljati za določene namene. Ta proračun, za katerega se je SLS v finančnem ministrstvu z vso silo zavzela, izgleda malo drugače, kakor proračuni prejšnjih poljedelskih ministrov, ki so imeli pač demagoške besede za kmeta, dejanj pa niso nikdar pokazali.

Kdo bo še volil Žerjava ali Puelja, ki sta nas oba udinjala belgrajskemu centralizmu, ki ima za nas same davke in brce? Kje je še kmet, ki bi izdajal svoj stan in pljuval v lastno skledo?

Kako so centralisti hoteli oškodovati kmeta.

Vsaka država ima svojo carinsko tarifo, t. j. vsaka država napravi svojim gospodarskim razmeram odgovarjajoče postavke za uvoz blaga iz tujih držav. S temi postavkami stopi pred tuje države, kadar hoče skleniti z njimi trgovske pogodbe. Pri sklepanju teh trgovinskih pogodb, poslanci tako ene kakor druge države med seboj barantajo in popuščajo od svojih carinskih postavk pri eni več, pri drugi manj.

Mi sedaj v novi državi še nismo imeli take carinske tarife, s katero bi stopili pri pogajanjih pred tuje države. Prejšnja Pašičeva vlada je začela tako carinsko tarifo izdelavati. Izdelala jo je pa tako, da bi se po tej tarifi zaščitile enostransko koristi samo nekaterih veleindustrij, tako da bi bili na splošno konsumentje (t. j. tisti, ki rabijo blago iz tujih držav) posebno pa kmetje, ki potrebujejo razne stroje, kmetijske naprave in kmetijstvu služeče stvari, izredno oškodovani. Vse te stvari bi se podražile, nekatere od 20 do 60%, druge celo več. Pri izdelavi te carinske tarife niso sodelovali ne zastopniki kmetijskih organizacij, ne zastopniki onih, ki bi bili radi podražanja najbolj prizadeti.

Ko je nastopila nova Davidovičeva vlada, se je od nje zahtevalo, da to predlogo neizpremenjeno sprejme in ji da zakonsko veljavo. Zastopniki SLS v vladi so predlogo dobro preštudirali in takoj uvideli, da bi bila ta predloga izredno obremenilna za široke ljudske plasti in tudi za ves kmetijski stan. Odločno so se ustavili takemu nepravilnemu predlogu in zahtevali, da se v vseh bistvenih točkah predela, popravi in izpopolni. Samo vsled odločnega nastopa zastopnikov SLS v vladi se je posrečilo, da ta predlog ni stopil v življenje tak, kakršen je bil. Samo radi odločnega nastopa SLS so bile široke plasti ljudstva obvarovane milijonske in milijonske škode.

Pri takih važnih vprašanjih se vidi, da so zastopniki SLS imeli vedno obzir na eni strani na splošno naše gospodarsko stanje, da so pa tudi ščitili ljudstvo pred gospodarskim izkoriščanjem.

Kateri kmet more z mirno vestjo voliti Žerjava, ki je najzagrizenejši zaveznik velesrbskega centralizma?

Novi davki.

Sedanji proračun je proračunan do 1. aprila 1925. To se pravi: vlada mora izhajati z dohodki, ki jih ji dovoljuje proračun. Zato je naša vlada varčevala na vseh koncih in bi s takim varčevanjem izhajala

s tem proračunom do 1. aprila tega leta. Sedanja vlada, ki rabi strahotno denarja za volitve, je pa že do novega leta — tako poroča dobro poučena belgrajska »Pravda« — porabila dve milijardi kron čez proračun. Do 1. aprila bo na ta način porabila vlada še kakšnih 5—6 milijard kron. Ker bo treba vse te ogromne svote vendarle nekje dobiti, bo morala vlada naložiti nove davke. Kdo jih bo plačal? Ali dr. Žerjav, ki ga državni tatovi vsiljujejo Sloveniji za poslanca. Plačali bodo slovenski kmetje, delavci in obrtniki, če bodo s čim imeli.

Kdo ima še tako vest, da bi mogel kljub tem milijardam voliti dr. Žerjava, kandidata velesrbskih centralistov?

Samostojneži in davki.

Samostojnežem služi v boju proti SLS predvsem beseda: davki. Po svojih shodih govore brez strahu, da je Slovenska ljudska stranka kriva težkih bremen, ki jih mora prenašati naše ljudstvo. Mi za danes pribijemo samo tele žalostne resnice, da naši volivci vidijo, kako lažniva je stranka samostojnežev:

Pucelj in njegovi ljudje so glasovali leta 1921 za centralistično ustavo. Od takrat naprej so neprestano rastli davki. Po tej nesrečni ustavi je bil zvišan zemljiški davek, po tem nesrečnem dnevu je padala vrednost denarja in s tem rastla osebna dohodnina, po tem nesrečnem dnevu so bili v Belgradu sprejeti proračuni, ki se niso prav nič ozirali na naše dežele. In ti ljudje, ki so zakrivilili ta strašen zločin nad slovenskim narodom, upajo govoriti, da je SLS kriva davkov.

Kje je bil Pucelj tisti dve leti, ko je bil minister, da ni videl, kako davčna bremena pritiskajo na slovensko ljudstvo? Zakaj je takrat podpisoval ne samo centralistično ustavo, ampak tudi proračune, ki so bili krivični za naše dežele?

Kje je bil Pucelj in njegovi leta 1918? Pet njegovih pristašev je takrat sedelo v narodni vladi v Ljubljani. Pucelj je bil namreč takrat še eden izmed voditeljev Žerjavovih demokratov. Zakaj ni takrat odprl ust, če je mislil, da je kak davek krivičen, n. pr. osebna dohodnina, o kateri on tako rad govori.

Naj povedo samostojneži na shodih, za katerega izmed sedanjih davkov je pri proračunu glasoval le eden izmed poslancev Slovenske ljudske stranke! Vsi brez izjeme so glasovali proti proračunu, vsi brez izjeme so glasovali proti taksnemu zakonu. Če jih je premalo proti Srbom, ni naša krivda. Prav zato pa mi zahtevamo, da se naše gospodarstvo vodi pri nas doma, zato

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

zahtevamo samostojno Slovenijo. V Belgradu bomo vedno preglasovani.

Izdajstvo nad Slovenijo je izvršil Pucelj, ko je glasoval za centralizem. Namesto, da bi skesano priznal ta svoj greh, očita drugim, kar je sam zakrivil. To svojo nepoštenost bodo plačali samostojneži s politično smrtjo dne 8. februarja.

Volivni boj.

Volivna dolžnost.

Kdor je zaveden Slovenec, bo šel na volišče 8. februarja, naj bi se zgodilo karkoli. Ali je to že dovolj? Ne! Kdor ve, zakaj gre v tem boju, bo poskrbel, da spravi na volišče zadnjega volivca. Na nekem sestanku so rekli močje in fantje: »Pri nas je tako, da bo sin nesel očeta na volišče, če ne bo mogel sam.« Tako mora biti povsod! Vsakega mora biti sram, če bi ostal v tako važnem trenutku za pečjo. Tudi en glas ne sme manjkati 8. februarja! Po toči zvoniti je prepozno.

Laž je njih orožje.

Hudič je zapeljal prva dva človeka z lažjo. Na to svojo spretnost ni pozabil. Mi smo nešteto laži nasprotnikov že razkrinkali. Nazadnje so te laži nasprotnikom samim škodovale. — Danes se posebej opozarjamo, da bodo demokratje in njih hlapci zadnje dni poskušali hudobca prekositi in bodo begali volivce z mogočim in nemogočim. Bodite pripravljeni na vse, zlasti na kopo laži in sleparije. Naj trosijo karkoli, vi pojdite neomajno na volišče za zmago slovenske stranke. Opozarjajte že danes vse, da nihče ne nasede liberalnim goljufigam in lažem v zadnjih dneh.

Naši in nasprotni shodi.

Nešteto sestankov in shodov so priredili naši somišljeniki v zadnjih tednih. Povsod so privreli volivci skupaj, da javno dajo duška temu, kar vsakdo čuti v svojem srcu. Ze danes je gotovo, da bo naša zmaga dno 8. februarja še sijajnejša, kakor je bila pred dvema leti. Vse naše ljudstvo s prav malenkostnimi žalostnimi izjemami bo povedalo vsemu svetu, da nočemo biti nikomur hlapci.

Tudi Žerjavovi demokratje poskušajo posnemati naše delo. Bogato plačani agentje pridejo ter plačajo za par litrov vina, potem pa pišejo v »Jutrac« o svojih velikih shodih. Liberalni backi pa verno verjamejo in si bodo delali korajžo do 8. februarja.

V svobodni državi . . .

Na naše shode pošilja vladni pritisk učitelje, da tam pišejo, kaj kdo govori. Liberalni učitelj se pač ne more odvaditi hlapčevanja. Mi jih iz srca obžalujemo, da morajo zmeraj ubogati kot otroci v šoli, prav pa je, da pridejo na naše shode, se vsaj nekaj nauče. — Neprijetno delo imajo orožniki, ki morajo po vsakem shodu poizvedovati, kaj se je kje govorilo.

Kdo bo volil Žerjava?

Kdor bo maral. Nekaj uradnikov, nekaj Vranglovcev, učiteljev itd. — torej ljudje, ki jih žene strah k volivni skrinjici.

Krogljica neodvisnega volivca se ne bo izgubila v to skrinjico, razen, če je kdo vest že tako zapil in ubil, da je že podoben svetopisemskemu nesrečnežu, ki se po svojem zločinu ni upal pogledati nikomur v obraz in je vzel vrv.

Kdo je — dr. Kramer?

Leta 1919. je bila Slovenija oropana za tričetrtrine denarja. Izmenjali so 4 krome za 1 dinar. Takrat je bil minister iz Slovenije — dr. Albert Kramer. Po petih letih misli možakar, da je to pozabljeno in hoče v Belgrad, da spet tako »krasno« zastopa gospodarske koristi Slovenije kot jih je že enkrat. Mož je obenem vodja obch liberalnih dnevnikov »Jutrac« in »Narodac«. V teh dveh listih sedaj sam sebe ponuja. — Volivci v logaškem in kranjskem glavarstvu naj si dobro ogledajo to blago, da ne bodo temeljito ogoljufani. Tudi tisti samostojneži, ki jih spet vleče srce k njih pravemu očetu Žerjavu, naj si dobro ogledajo, kaj izbirajo.

Samostojni v obupu.

»Ljubezen ne zarjavi.« To poskuša stranka samostojnežev. Eden za drugim padajo nazaj v naročje Žerjavu. Kot spokorjeni grešniki se kesajo, da so ga zapustili. Zato vodje samostojnih obupavajo. Ce lo kandidator niso mogli dobiti med seboj in so premotili nekega Kočevarja Glibe, ki jih še ne pozna. Pa tudi to ne bo pomagalo. Kočevarji so prepametni, da bi sedali na lim stranki, ki umira. Na svojih shodih pozivljajo sedaj ostanke svojih zvestih, naj drže skupaj, da vsaj častno padejo na volivnem bojnem polju.

Premlad ali prestar kandidat?

G. Lenarčič, trgovec na Blokah bo šele avgusta 1925 star 30 let. S tem so pokazali samostojneži, da ne mislijo na njegovo izvolitev, ker mora vsak poslanec že dovršiti 30. leto, če hoče kandidirati. Zdaj se tolaži »Kmetijski list«, da bo dovršil 30 let, ko bo izvoljen. Tolažba je lepa reč, toda v tem slučaju prazna, ker bo šele v avgustu dovršil 30 let. Toda mi moramo dostaviti še tudi to: Kadar bo izvojen na listi SKS, bo dovršil še tudi Pašičevo ali pa Matuzalemovo starost.

Katera republika bo prava?

Sedaj imamo že dve Radičevski listi. Dva predsednika se bosta tepla med seboj, kdo je bolj pravoveren: Prepeluh in lesni trgovec Murn iz Kandije. Murn si je pač mislil: Če sme Prepeluh kandidirati, zakaj ne bi smel tudi jaz? Oba mislita »s svojimi možganik«. — Sedaj se bosta ruvala, kdo je bolj udan Radiču, pametni volivci pa bodo mislili po svoje.

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

PO SVETU

Manifest italijanske opozicije na narod. Vstled nasilja, ki ga izvaja Mussolini s fašistovskimi bandami nad italijanskim narodom, so izdali opozicion. poslanci odločen manifest na narod. V tem manifestu brezobzirno obtožujejo vlado in njenega predsednika Mussolinija radi zločinov nad narodom. Vlada se ne drži več zakonov, zatira nasprotno časopisje, razganja shode, pušča da fašisti nemoteno more in požigajo. Opozicija odklanja nove volitve pod vodstvom fašistovske vlade, ker bi zločinci tudi pri volitvah skušali zatreti svobodno voljo ljudstva. — Mussolini je pod vtisom odločnega nastopa opozicije volitve, ki jih je prvotno nameraval izvesti spomladi, odgedil na jesen.

Preganjanja in nasilja se v Italiji nadaljujejo po celi državi. Mussolini ve, da so dnevi fašizma šteti, zato uporablja za podaljšanje življenja svoje vlade nezaslišana nasilja, ki bodo pa kmalu pokopala njega samega.

Nemški državni zbor se je 5. t. m. sestel k prvi seji. Pri prihodnji seji bodo volili predsedstvo in razpravljali o predlogu komunističnih poslancev, da se izpuste nekateri zaprti komunisti.

Zveza z Romunijo proti Rusiji. Naš zunanji minister Ninčič sklepa zvezo z Romunijo. Glavni cilj te zveze je ta, da bi naša država pomagala Romunom, kadar bodo Rusi zahtevali nazaj Besarabijo, ki so jim jo Rumuni na nelep način vzeli.

Narodu.

Zdaj vsiani! ključem narod mo' pripravi se na kruti boj, naj nič te ne plaše sovragi, naprej prot' zaželjeni zmagi.

Kot grom bobneči pred seboj glej! neustrašnih borcev voj: bojuje boj se vroč in silen za-te, o narod, odločilen.

In z njimi stopi v boj krepak: strt mora biti ljut sovrag bit' rešen moraš, rod teptani, v okove suženjske vkovani.

Očetje vi in vsi močje, vse to naj mirno gledate, da klet sovrag vam skvari deco, izdaja dom in vero sveto?

Svoboden mora bit' naš dom, to geslo naj doni kot grom. Pravica mnogo let teptana, je zadnji čas, da nam je dana!

Zato: ko bo volitev dan, močje in fantje, vsi na plan!! in v prvo skrinjico vrzite, ter s tem si usodo odločite.

A. S.,
Krška dolina.

NOVICAR

d Le še par številčk prejmo Domoljubovi naročniki, ako do konca tekočega meseca ne poravnajo naročnine za leto 1925. Kdor ne zmore celoletne naročnine, naj pošlje vsaj polletno, ki znaši 19 Din. Pohitite torej s plačili!

d Stanovanjska zmeda. Hišni posestniki marsikje nočejo priznati vladne naredbе, da se stanovanjski zakon podaljša do 1. maja ter odpovedujejo stanovanja in povišujejo stanarino. S tem se ustvarja zelo nevarno položaj in bi bilo zelo nujno, da se v tem oziru napravi red in se da pravica vsem: najemnikom in gospodarjem. Iz Osjeka se poroča, da so ondotni hišni lastniki odpovedali z novim letom silno mnogo stanovanj, drugim pa so zvišali najemnino na zlato veljavo ali pa še čez. Organizacija hišnih lastnikov je sklenila, da podaljšanje zakona za zaščito najemnikov do 1. maja ne prizna, da prostih stanovanj tudi ne bo več naznanjala stanovanjski oblasti, ampak da bo postopala po določilih starega predvojnega zakona. Najemniki so pa s svoje strani sklenili, da ne plačajo nobene višje najemnine kot postavno določeno. Kakor vse kaže, drvim v stanovanjsko zmedo.

d Odvetniki v Sloveniji. Pričenši z novim letom imamo v Sloveniji 191 odvetnikov, od teh jih je v Ljubljani 66, v Mariboru 30.

d Kardinalski zbor v Rimu v minulemu letu 1924 ni izgubil vsled smrti nobenega svojih članov, kar je gotovo redkost v katoliški Cerkvi.

d Slepec iz Rusije peš v Lurd. Te dni je došel v Francijo ruski slepi invalid 27 letni Peter Anhalt, da si izprosi ozdravljenja v Lurdu. Slepec je napravil vso dolgo pot peš, ker nima sredstev za vožnjo.

d Pazite na denar! Te dni je na ljubljanskem kolodvoru neki kmetski fant iz Bele krajine pripravljaj denar, da kupi vozni listek. Pri tem je prešteval denar, koliko ga še ima. V tem trenutku skoči preden neki zlikovec, mu potegne iz roke 8 bankovcev po 10 Din ter pobegne. Ujeli ga niso.

d Posnemajte! Iz Amerike je poslala ga Ernestina Bric dva dolarja kot prispevek za šmarnogorske zvonove. Iskrena hvala in posnemajte!

d Pogorelo je gospodarsko poslopje posestnika Ludv. Majzelj v Dol. Lendavi. Zgorela je tudi ena krava in vsa krma in orodje. Škoda cenijo na 50.000 Din.

d Utonila sta v potoku Gračnica v Loki pri Žuzmu zakonska Suhodejčan. Ker so našli pri ponesrečencih ves denar za prodano kravo, ni misliti na kak zločin. — Glavno krivdo utegne imeti alkohol.

d Velika nesreča je zadela Ant. Debelaka v Denveru v Ameriki. Utonili sta mu dve hčerki, ki sta se drsali na tankem ledu pred domačo hišo. Oče ju je skušal rešiti, a je bilo že prepozno.

d Dve smrtni nesreči na zagrebški cestni železnici. Minoli pondeljek sta se pripetili na zagrebški cestni železnici dve smrtni nesreči. Zasebni uradnik Danilov se je pripeljal iz neke veže na kolesu tik pred hitrejši električni voz, ki ga je zgrabil in tresil na tla. Danilov je obležal mrtev z razbito lobanjo. Par ur nato je skočil med vožnjo z električnega voza zasebni uradnik Milan Winterhalter in pri tem padel tako nesrečno, da je uro nato na svojem domu umrl.

d 340 kaznjencev imajo sedaj zaprtih v mariborski kaznišnici. Če pojde tako dalje, bo poslopje kmalu premajhno.

d Vihar na Blokah. Dne 5. t. m. smo tu imeli silen vihar, ki je valil z grozno silo in naglacio silne oblake čez naše Bloke. Vso svojo silo je pokazal pa tudi na strehah hiš in gospodarskih poslopij. Nekaterim streham je samo »rebra« pretipal, druge je pa neusmiljeno razkrival. Razume se, da je strešna opeka letela vsenavskriž, slama pa se je raz strehe valila kar v celih šopih, tako da imajo gospodarji občutno škodo.

š Vihar v Celju. Od sobote do pondeljka je bil v Celju hud vihar. Pometal je s streh opeko, polomil napisne table in poruval mnogo dreves. Napravil je mnogo škode.

d Fantje, v društva, ne pa v oštarije! Na Štefanovo so se stepili fantje iz Novecerkve in Socke pri Celju. Prepir so imeli še od sv. večera. Fantje iz Novecerkve so čakali one iz Socke med desetim opravilom v krčmi in so jih odhajajoče napadli z noži in koli. Eden je sunil svojega nasprotnika, a je pri tem zadel poleg idočega mirnega fanta, tako da se je zgrudil na tla in po par minutah izdihnil. Zdravnik je ugotovil, da ga je zadel nož v vratno vretence in ga smrtno nevarno poškodoval. Vsa zdravniška pomoč bi bila zaman. Drugega so tudi oklali, da je umrl čez dva dni v bolnišnici v Celju. Pobege so pa težko ranili. Storilci so sicer pobežili, toda so jih orožniki takoj polovili.

d Dva nevarna vlomilca aretirana. V Linčevi vasi na Koroškem so aretirali povodom nekega vloma dva vlomilca in sicer Antona in Alojzija Anžurja. Obsežna preiskava je ugotovila, da sta oba zloglasna tatava in skrajno nevarna vlomilca, ki imata na vesti že nebroj raznih predrznih vlovov in tatvin. Doma sta iz Sp. Zadobrove pri Ljubljani in se potikata že delj časa orez posla po Jugoslaviji in Avstriji. V njihovi družbi je bil dalj časa tudi zloglasni nevarni vlomilec Peter Prime iz Dola, ki je sedaj zaprt v Celovcu. Kradli so vse, kar so dosegli in so tihotapili ukradeno blago v Nemško Avstrijo. Tam so svoj posel nadaljevali, kradli in goljufali in če so jim postala tla prevročja, so se zopet vrnili v Jugoslavijo. Končno pa so omenjena brata aretirali v okolici Celovca. Anton Anžur je vrh tega še pobegli kaznjencev in ima odslužiti še precejšnjo kazen.

d Grozna posledica šale. Minuli teden je v Delti pri Sušaku s kolom pobil

svojega tovariša Buškina delavec Prelec. Prvi je pred nekaj dnevi v šali svetoval tovarišem v gostilni, naj ubijejo Preleca. Nekoliko omejeni Prelec je smatral to šalo za resnico in se maščeval nad tovarišem. dPomiloščen ruski morilec. Pred mariborsko poroto svoječasno na smrt obsojeni 50 letni Rus Černijenko je bil te dni pomiloščen v dosmrtno ječo. Kakor znano, je ta morilec onečastil in zadavil ženo svojega gospodarja, njenega otroka pa obesil.

d Grd umor. V pondeljek, dne 5. t. m. so dobili v Celju na hribu Sv. Jožefa umorjeno mlado žensko. Baje je šla v nedeljo zvečer ali pa v pondeljek k spovedi in jo je pri tem nekdo napadel. Bila je zabodena z nožem in privezana na drevo.

d »Naš dom« št. 1. letnika 1925 je izšla in ima tole vsebino: Sveta noč, Božična prošnja, dr. Josip Hohnjec: Idealizem ljudsko-prosvetnega dela, Dekliške zveze v Italiji, Pesem, Društveni prostori, Od Zagreba do Plitvic, Kralj noči, Z novim letom na novo delo, Pod vaško lipo, Drobiz. — »Naš dom« izhaja v Mariboru, Aleksandrova c. 6 I. nadstr. in stane celoletno samo Din 12.50.

Razpis nagrad. Opozarjamo na tozadevni oglas tvrdke »Elra«, d. z. o. z., Vič pri Ljubljani. Ne zamudite prilike!

DOLENJSKE NOVICE.

d Politično gibanje v novomeškem okraju. Splošno navdušenje za SLS. Nasprotniki s svojimi shodiči ne dosegajo nobenega zanimanja, ali jih pa ljudje temeljito zdelajo. V Hrušici (stopiška fara) je Stangel iz Novegamesta zvedel, da nimajo Žerjavovci nič iskati med slovenskim kmetom. Posestnik Brulc mu je bral levite, da je bilo veselje. V Birčni vasi se je 21. dec. vršil lep shod SLS. Neki Udovč mizar iz Regerče vasi, je hotel pokazati, da bi rad zaslužil kaj pri Žerjavu. A ljudje so mu na njegova vprašanja odgovarjali tako, da ni vedel kam. In ta revček se hvali, da je razbil shod, ker so slučajno morali govorniki SLS po končanem shodu takoj na vlak. — No, Udovč, le bolj ponižno; takih junakov se pa ne bojimo. — VŠent Petru kljub največjemu trudu ne morejo dobiti moža, ki bi stražil samostojno skrinjico. Tudi dolenski kmet je mož na svojem mestu.

g V Novem mestu na sejmici 5. jan. so plačevali sledeče cene: Debeli voli za kg žive teže Din 11.25—12.50; krave Din 8—9; teleta Din 12.50—14; pitani prešiči Din 14 do 16; mladiči par Din 225—300; 3 mesece stari Din 400—450. Kupčija slaba. Živine malo. Ker je živina v Karlovcu mnogo dražja, so se pojavili na dolenskih semnjih hrvaški kupeci.

d Soteska. V ned. 4. t. m. se je vršil pri nas shod SLS. Govoril je dr. Kulovec. Pojasnil nam je politični položaj in videli smo, kako nas je g. Klinc res prav po ameriškansko vlekel za nos. Dal smo se varati njegovim sladkim besedam. Znanprej hočemo misliti s svojo glavo. G. Klinc, ki hoče biti najboljši kristjan, a za duhovnike nima druge besede kot far, naj bo lep pri miru, ker sedaj vemo kdo je naš škodljivec. Udeležili so se shoda vsi občani polnoštevilno in poslušali poročilo g. poslanca z navdušenjem.

d Velik požar. Na Sinjem vrhu so v soboto 3. t. m. dopoldan zažgali otroci na skednju št. 32. Otroci so bili sami doma, ker je mati-vdova šla po drva. Ogenj se je silno hitro razširil, posebno ker je pihal hud veter, ki je nosil ogorke in iskre v do dve uri oddaljene Vinice. Ogenj je uničil 25 poslopij. Škoda je ogromna, zlasti ker so bili posestniki nizko zavarovani, nekateri pa sploh nič. Prihitela je požarna bramba z Vinice, zmanjkalo pa je vode v vodnjakih. Beda je silna, pomoč nujno potrebna. Darove sprejemata župni urad in županstvo na Sinjem vrhu, p. Vinica, Belakrajina.

d Nagla smrt. Na graščini Bajnof pod Trško goro je umrla 31. decembra na možganski kapi gdč. Marija Germ sestra graščaka Germa. Pri polni moči stara 30 let se je zgrudila sredi dela in je bila mrtva v par urah. Bila je družini in delavcem dobra gosposinja. Pokopali so jo na novomeškem pokopališču.

d Nepreviden voznik. Ko je bila sejmica v Novem mestu 5. t. m. je peljal po poti na sejmski prostor Globevnikov iz Bršljina voz prsti od Udovčeve delavnice. Vozil je hitro, da so se mu ljudje komaj izogibali — zadel pa je v Marijo Vovk ženo posestnika iz Suhadola pri Brusnicah z ojem v trebuh. Žena je šla sama v bolnico, a je drugi dan vsled notranje krvavitve umrla.

d Stara puška. V Herinji vasi fara Šentpeter je prišel na sveti večer k Janezu Zoretu Franc Jožef 17 let star fant in je vzel pri njem starinsko puško. Zunaj je vstrelil, a se je puška razletela in ga na več krajih ranila. K sreči ni nobena poškodba težka.

d Roparski napad pod Gorjanci. Martin Kralj doma iz Zajčjega vrha in Jože Hrvatčič iz Dolža sta se vračala zvečer 5. jan. iz Novega mesta. Med Orehkom in Zajčjim vrhom na Lazih jima stopita na pot dva maskirana moška ter zahtevata s samokresom v roki denar. Vzela sta jima listnice in čez 3000 Din. Eden roparjev je bil visok vitek, drugi pa majhen močan, stara nekaj čez 20 let. Napad je čisto kakor pred mesecem v Bršljinu.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Zlatomašnik dr. Gregorčič. V nedeljo je obhajal svojo zlato sv. mašo dr. Anton Gregorčič, profesor bogoslovja v pokoju v Gorici. Slavljencec je bil svoje čase državni in deželni poslanec, deželni odbornik in namestnik deželnega glavarja na Goriškem. Velezaslužnemu gospodu želimo še mnogo let!

Nov občinski komisar v Idriji. Dosedanji občinski komisar v Idriji general Castellazzi je odstopil. Na njegovo mesto pride prefektivni uradnik de Beden iz Vidna.

Fašistovski razgrajati v Trstu. Pretekli pondeljek so priredili tržaški fašisti velike demonstracije po mestu. Skušali so vdreti v uredništvo nekaterih nasprotnih listov, kar se jim pa ni posrečilo. Nato so pa vdrli v neko kavarno, kjer se zbirajo republikanci, in so vse razbili.

Tobačna tovarna v Pulju. Te dni so otvorili novo tobačno tovarno v Pulju in sprejeli prvih sto delavk. Sčasoma nameravajo tovarno znatno razširiti.

SIROM · DOMOVINE

IZ PREDDVORA.

(Liberalno pijančevanje.)

Tukašnja učitelja, zlasti Inkret, sta nabirala po vsej fari darove v denarju in deske za napravo »šolskega odra«. Oder je postavljen v gostilniški dvorani pri Wurzbachu in izročena »vzgoji in omiki« mladine. Tako se je vsaj poudarjalo pri otvoritvi. — Vse pa kaže, da je namen »šol. odrov« posebno ta, da zvbijo liberalni učitelji nerazsodne ljudi v liberalen tabor. — Na Silvestrovo so priredili na šolskem odru gledališčno igro. Igrali in peli so na njem nerazsodni fantje in dekleta, zapeljani po Inkretovi priljubljenosti in zadržanju, da politika nima s šol. odrom nič opraviti. Igra se je pričela ob pol 9 zvečer in je trajala čez polnoč. Potem so se spravili godci na šolski oder, pred odrom so pospravili klopi in priredili ples, ki je trajal skoro do 4. ure zjutraj, dasi so imeli licenco le za eno uro (od okraj. glav.). Da ni bilo brez pijančevanja in kalenja nočnega miru po vriskanju vintjenih ali pijanih udeležnikov, se razume. — Tako se širi od šol. odra »vzgoja in omika«. Inkret, prijatelj zabave, sme upati, da dobi kmalu kako bolj odlično službo, kjer bo mogel svoje »lepe zmognosti« (pa ne učiteljskih!) še vse lepše razviti. V ta namen je seveda potrebno, da obrekuje Orle, da se njegova »vnema« »za dobro stvar« še bolje pokaže. Kdor zna, pa zna! Prihodnjic več, pa tudi nekaj o iskrenem prijatelju Inkretovex, Kvedru, Sokolu, lovcu brez orož. in lovske karte, z vojaško puško v roki, ki se javno hvali s tem, da že 12 let nič ne molči. Gliha vkup štrih!

POPOTNIK IZ KRŠKE DOLINE.

(Razno.)

Po dolgem času sem zopet obiskal svoje prijatelje v Krški dolini. Iz novega mesta me je pripeljal avto do Križaja. Tu izstopim ter pogledam malo k gostilničarju Nacetu. Kot staremu znancu mi začne takoj s jezo pripovedovati, kakšni reveži so gostilničarji v cerkljanski občini radi visoke užitnine na alkoholne pijače. Nasmehnil sem se, ker mu je takoj že gost pri drugi mizi lepo pojasnil, da radi užitnine še ni bilo rubežni med Poljanci in ne Gorjanci, pač pa že radi neznošnih davkov, ki jih nalaga centralistična vlada. — Brj jo mahnom preko Krke v Sv. Križ. Tu zvem, da so pri zadnjih ponovnih volitvah poštteni kmetje smagali ter celo napredovali ob volitev v poletju. Naši se si izvolili za župana poštenjaka kmeta Andreja Colariča iz Sv. Križa. Združenim Zerjavcem ter lažikmetijcem — ki so se za enkrat spremenili v agrarne reformiste — pa noben pošten človek več ne verjame. — Na cesti proti Cerkljam se mi pridruži neki brihten fant pa mi obširno pripoveduje, kako lepo slavnost so imeli v Bušcih, vasi, kjer so 16. nov. slavili 25 letnico ustanovitve ljudske šole. Začeli so s malo enorazrednico, a danes imajo lepo šolo s 3 razredi. Ljudje so pa tudi veseli, ker ima ta šola tako dobro učiteljstvo. Bog ga šivil! — V Bušcihvasi sem tudi videl, da je kovaški mojster Ivan Klun prenovil starodavno bu-

škeške toplice, ki imajo znatno zdravilno moč. — Med potjo tudi opazim, da je okrajna cesta Bušeca vas—Malence precej zboljšana od lanskega leta. Poprašam, kako je s stroški. Odgovor: »Ko je lansko leto skrbel za nasipavanje okr. ceste križevski Zerjavov samostojnež Kodrič, je prišel kubični meter še enkrat dražji kot pa je letos! Čudni prijatelj davkoplačevalcev! — Predno se poslovim od Gorjancev, pogledam še za hip k svoji stari znanici gostil. Dobravčevi mami na Pirošici. Takoj so se pošteno prizekali ter pozabavljali čez te nesrečne kmetijace in agrarce, ki so postali iz državotvornežev kar naenkrat Prepeluhovi republikanci. Kakor sem spoznal iz njene govorice, ji ni prav nič všeč, da se je na dan križevskih obč. volitvah nesilec liste agrarcev Rudi Golob tako grdo izpozabil napram cerkljanskemu g. kaplanu Tomažinu, ki neumorno dela za splošen dobrobit Krške doline. — Se par korakov čez most in sem v Cerkljah. Takoj mi povedo o krasno uspelem dvodnevnem zdravstvenem tečaju, ki sta ga na prošnjo Prosvetnega društva v Cerkljah imela 13. in 14. dec. gg. zdravstveni nadzornik dr. Ivo Pire in oficijal Leopold Puhar iz Ljubljane. Stirikrat je bila velika dvorana Kat. doma natlačena polna. Pravijo, da bo s novim letom vsaka resnično napredna družina naročila mesečnik: Zdravje-Prerod, ki letno ne bo več stal kot 2 litra vina Tičonovega rdečega in en dinar. — Hitro se poslovim ter jo odkrekem proti Leskovcu. — O tem pa drugič! — Vsem poštenim Poljancem in Gorjancem srečno L. 1925.1

FARA OB KOLPI.

(Politika in še drugo.)

Na Štefanje se je vrnil pri nas shod SLS. Poročal je naš poslanec g. Škulj. Zbralo se je zelo veliko število naših moš in fantov, ki so pazno poslušali in sledili besedam g. poslanca. Obrazložil nam je delo in uspehe Jugoslovanskega kluba v Davidovičevi vladi in vzroke, zakaj so morali odstopiti. Gospod poslanec je žel burno odobravanje med vsem govorom. Na koncu govora smo enoglasno izrekli zaupnico vsemu Jugoslovanskemu klubu. Končno se je g. poslanec zahvalil še g. Jakšič, predsednik krajnega šolskega sveta za podporo 120.000 kron, katere smo prejeli za popravo naše šole. — Za volitve se naši mošje in fantje, kolikor jih je pač še doma, zelo navdušeni. Pokazati hočejo, da so zavedni Slovenci, kljub temu, da so neposredno ob hrv.ški meji. Gospodu Prepeluhu ne cvetejo v našem kraju rožice, četudi se trudi in se muči njegov oproda — radičevce — Kristanič, ki pobira podpisno od hiše do hiše. Bilo bi še kaj smeha s tem človekom, da ga niso v soboto aretirali orožniki in odvedli v Delnice. Nacionalni blok s g. Sajovicem na čelu pa ne pride sploh v poštev v našem kraju, ker ga predobro poznamo. Položaj torej je pri nas izboren za SLS. Škoda je le, da ne bo naših moš ob volitvah doma, ker so zopet odšli na Hrvaske in Slavonijo. Skupno šteje naša občina 417 volivcev, a doma jih je le okrog 200. Dobro bi bilo, da bi tudi ti prišli ob volitvah domov in da pokažejo svoje zvestobo SLS. — Na novo leto in pa naslednjo nedeljo je uprizorilo Kat. slov. prosv. društvo v Fari igro »Babilon«. Udeležba je bila obilna. Zeteli bi bilo še v bodoče kaj slinčnega. Onim pa, ki nameravajo društvo uničiti, svetujemo, naj nikar ne poskušajo tega. Za danes dovolj.

V BELI CERKVI IN ŠENTJERNEJSKEM MAHAROVCU

mislijo nekateri prodreti z republiko. Ali mislite, da bo res šlo? Vprašajte vendar Prepeluha, naj vam pove, kako misli republiko doseči. Ne bo vam mogel povedati. On dobro ve, da so vse to le prazne besede, njemu je le za mandat, ki mu ga SLS ni hotela dati. Zakaj bi bili tako nespametni, da bi na ljube enemu človeku in na njegove lepe obljube, ki jih ne bo mogel izpolniti, rušiti enotno vcljo slovenskega naroda, ki hoče po SLS do več samouprave in se ostreti vseh izkoriščevalcev. Kdor hoče sebi dobro, bo volil s SLS, čeprav bi mu v vseh posamesnostih ne ugajala, ker samo ta stranka ima program, ki odgovarja potrebi naroda in ki je tudi dosegljiv. Stranka pa, ki obljublja kaj nemogočega, se ne sme prištevati med resne.

NAZNAJILA

n Ježica pri Ljubljani. V nedeljo, dne 18. januarja ob 3. popoldne priredi pevsko društvo »Zorac« koncert. Ker je čisti dobiček namenjen za spomenik v vojski padlim in umrlim rojakom, se vsi vabite k obilni udeležbi. Koncert se vrši v Društvenem domu.

n Blaž Potočnikova Čitalnica v St. Vidu nad Ljubljano priredi v nedeljo, dne 18. t. m. ob 6. zvečer v Ljudskem domu I. prosvetni večer s skopičnim predavanjem o Dalmaciji ter s petjem, tamberanjem, kuplet. deklamacijami itd. Vabljeni vsi prijatelji k zanimivemu predavanju.

IZ BOZJAKOVEGA.

(Koga bomo volili.)

Pretečeni teden je med nas Božjakovske fante prišel naš sosed Bajuk, župan kalostnega spomina. Rekel nam je: »Fantje, zdaj boste volili. Pasite, da boste pravi! Saj znate, kje je prava stranka. Jas sem velik in v moji senici se boste lahko hladili.« Da, da, g. Bajuk, res ste veliki, pa onaj, ko je bilo treba v svetovni vojski našim očetom, oziroma bratom in sosedom dati senico, je niste imeli, čeprav niste bili onaj nič nišji, ampak še višji, ker ste bili župan. A senice niste imeli. G. Bajuk, kaj, s Vami da bi šli? Z Vami, ki ste prvi in edini Belokranjec pred nekaj leti šli na Vivodinjno častit in pete lizat Pribiševiču? Ono nam fantom pove, kje je prava stranka in kam bi mi šli voliti. Niti s Vami, niti s Radčičevi, nek v SLS vedno. Pa brez zamere, gospod Bajuk! Ali ni neumno agitirati ali za SKS ali SDS ali SRS v kraju, kjer je Jože Nemanič, bivši župan in poslanec na najboljšem glasu? »Zdaj povemo Vam to, da Nemanič poslanec naš bo.«

ZUZEMBERK.

(Sijajen shod naprednih strank.)

V tem volivnem boju se malo sliši o liberalnih shodih po deželi, zato smo mislili, da bodo tudi sam prizanesli s njim, toda motili smo se. Žerjav je naročil našemu naprednemu generalu, naj se pri teh volitvah gotovo dobro postavi, potem mu je zagotovljena še bolj mastna služba, kot je ima pri nas. Zato je veljalo postaviti se! In res: Za nedeljo pred Božičem so narnajali veliki plakati po trgu, da bo popoldne skupen shod vseh naprednih strank, namreč demokratične, radikalne in samostojne. Pred cerkvijo je ta velikanski shod oklical tudi občinski sluga s pristavkom, da pride na shod z sam ministrom Zupančičem. Shod je bil sklican v sokolsko štaloc, kamor bi tudi najbolj spadal po duhovniški govorov. Pa je še smola. Kdor zaide h Poljanju se osmoli, posebno, če je njevoj orjanski ali sokolski brat. In ker so se hoteli ti pred shodom okrenčati za morebitna poznejša junaštva, jih ni bilo več spraviti iz oštarije. In tako je štaloc nastojal kakala zborovalec, shod se je vršil v Poljanarjevi gostilni, pa še ta ni bila polna, četudi se je sbala skupaj vsa kužemberška in dvorska naprednost. Pač, radikalni po večini niso hoteli zraven, ker so pri vohodu zapazili Hoškota kako je s sladkim nasmehom sprejemal goste in jim podajal roko. Najbrž je sprejemal častitke k znanj obsojdi. Dostojni ljudje bi si morali brisati roko, v katero bi bila segla njegova, zato jih raje blizu ni bilo. Prvi je nastopil tajnik demokratične stranke dr. Rape. Prednjeval je stare fraze iz Jutra in Domovine. V njem ure je končal in odfrčal s avtomobilom. Za voljo so zborovali pričakovali znanega ministra Zupančiča. Pa je mesto njega nastopil nek drug napredni agitator Dekman iz Ljubljane, ki je govoril tako surovo in prostaško o duhovnikih, o cerkvi in molitvi, da se je vse grazilo. General Carli je videl, da mu taki govori ne bodo pomagali k uspehu, zato je stopil na govornika in ga cunkal za suknjo, češ »ne tako, ne tako«. Govornik je pa razumel: »le tako, le tako«, pa je še bolj robotal kvantil in svinjarij. Slednjije je končal s snačilnim pozivom: »Velite kogar hočete, samo farja nikar!« Vseph govora je bil ta, da je še najbolj zosmolencim pregнал vsak apetit in so je precej po shodu potegnili iz gostilne. Vodja dvorskih samostojnečev bi imel na poziv notarja Carlija prebrati neko izjavo v imenu kmetijske samostojne stranke, pa je je odklonil češ: »Kar ti beri, saj je vse en dr...« Ne, to je lil res, ves ta Carlijev shod. Vesel je bil samo učitelj Dekval, ki je svoje zveste pripeljal iz Dvora, kar je leko snačilno za vzgojitelja mladine. Ubogi otroci, ki jih vsgraja šlovec, ki se nastaja nad takimi »duhovnostnik!

BOROVNICA.

(Volivno gibanje.)

Pri nas je sedaj prav prijetno, ker so volivce. Borovniški glasovi so zelo dragoceni in odločilnega pomena za celotni izid volitev, zato se za nje tepe vse stranke in vsi kandidati. Prišel je sam g. Prepeluh in ustanovil republikansko stranko. Za njegov prihod je bilo že vse pripravljeno: izvoljen je bil že predsednik borovniške republike. Ljudje se se hodili kar trumoma zapisovat k njemu v republikanski raj. Da pa ne bi kdo zgrešil k njemu poti, so neki dobrohotni ljudje napravili posebni kazipot, ki kaže naravnost v prestolice predsednika republike. Ponedelji so nam pa takoj naslednji praznik samostojno štiriperesno deteljico, ki pa ni imela

posebne sreče, ker je pri nas samostojno deteljo pobrala zimaka elana. Da nas niso posabili sam g. minister po milosti Pašičevi Žerjav s svojim kandidatom, s likerji in gospodarskim programom, je popolnoma umljivo. Zadnje nedeljo nas je kmetiskodelavski republikanski blokaški kandidat vpeljal v sladkosti sovjetske republike. Ljudje se vdeletojeje vseh teh shodov in debelo gledajo, kakšni falotje, brezvestneži, tatovi in morilci so dr. Korošec in naši poslanci in se čudom žudijo, zakaj da niso še vsi pobešeni in postreljeni, ker vsaj tako jih slikajo vsi nasprotni govorniki. Zraven se jim pa odpirajo oči, ko primerjajo lepo uspela shoda našega kandidata g. Smodeja s njegovim treznim in mirnim nastopom. Zraven pa po tihem sklepajo, da bodo šli vsi v boj za samostojnost Slo. nije in volili našega kandidata g. Smodeja.

KRAŠNJA.

(Dva shoda.)

Dne 4. januarja je Puceljeva SKS naredila jako klaverno shodek v Pavletovi gostilni, ki bo svojetasno gotovo dala gostoljubno streho in še raje s ferkeljčki napolnjeve mize tudi Žerjavovi SDS. Da se je Puceljev govornik obregnil ob SLS, je samoosebi umevno, vendar vseh laki in bresmislneve štiriperesne brošurice se ni upal ponoviti iz strahu pred navzočimi pristaši SLS. Prer narahlo je Puceljev govornik pokritisiral tudi Žerjava in njegovo stranko. Tedaj pa je vstal eden najbolj kričavih centralističnih priganjačev, učitelj Germek, in vskliknil: »Všaj smo mi enot!« In Puceljev pogumni govornik je v sramežljivi sadregi zardel, kakor dekle, ki se navidezno hoče resiti grešnega objema. Resnično, Puceljeva in Žerjavova stranka sta bili in sta še vedno ene, to vedo še vrabci na strehi. Žerjavovi stotoseči so rodili Puceljevo stranko, to pa zato, da so Žerjavovi in samostojnejši mogli skupno izdati slovenski narod velesrbškemu centralizmu in korupciji. Ne, silno razredčeni pristaši Germekovi pa ne vedo, ali so »one ali »enac. — Kako vse drugače je potekel shod SLS v nedeljo 29. decembra! Po deseti sv. maši so mnogostevilni poslušalci vstrajali in s napeto pozornostjo poslušali govornika SLS do ene popoldne, in se razšli, trdno odločeni, dne 8. februarja vreči kroglice v prvo skrinjico, to je skrinjico SLS, katere poslanci se tako hrabro borijo za obstoj in svebodo Slovenije.

PREDDVOR.

(Odgovor na obrekovanja.)

Jutrova 803. številka napada mene in si ne upa povedati mojega imena. Zato se predstavim sam. Resnica je bila, da sem od prenapornega dela pred Božičem saspal v cerkvi pri spovednici. In še to pri zadnjem delu polnočnice. Kdor mi dokáže, da sem bil pijan, mu dam šepno uro s zlato verižico. Kdor mi dokáže, da sem saspal v spovednici g. kaplana, mu dam 1000 Din. Podla laž je in obrekovanje, da so bili nekaj dni preje Orli tako pijani, da celo k sv. spovedi niso mogli. Naš ž. g. kaplan, ki mu gre vsa čast, da take vestno izvršuje svojo dušnopastirsko službo, ni prodajal Domoljuba po hišah kot kak kolporter, ampak je šel naročnike nabirati. Da bi Bog dal naši slovenski domovini obilo takih dasnih pastirjev, ki delujejo za dušni in telesni blagor in za prospeh slovenskega naroda. — Frane Kaštrun, Vovkov.

ST. JERNEJ NA DOLENSKEM.

(Shod SLS.)

Volivna mobilizacija je v polnem teku tudi pri nas. Na sv. Treh Kraljev dan sta imela gg. Sušnik in Bajc shod. Udeležba je bila sijajna; družbena dvorana je bila veliko premajhna za mase volivcev. Dve uri je trajal shod in oba gospoda sta nam jasno opisala dele ljudskih in protiljudskih poslancev, ljudske in protiljudske vlade. Cutimo pač le prebridke vsi, koliko hudega se je sgrnilo nad nas v teh par letih — in gg. sta nam pokazala malika, ki je bruhal in še bruhala na nas vse to zlo — slokobni centralizem. Povedala sta nam obenem, da so predstojaje volivne boj na življenje in smrt temu maliku. Kdor bi še glasoval zanj, ta mora biti v resnici ali bodak, ali pa plačan Judek svojega ljudstva. Bilo je na shodu tudi precej nasprotnikov, a videti je bilo, da se pač tudi od teh nihče neče več navduševati za korobač, ki tepe nje istotako kot nas. Zato je pa bilo vse mirno, če izvzamemo neke sloveče, ki je najbrž pijano tulilo nekaj časa neke nesmiselnosti, kot pač tuli šnopar, ki mu ni prijetno v družbi treznih ljudi. Ko pa je bila dana na glasovanje sarpnica SLS, je bilo vse

za — in nihče proti. Močje, dne 8. februarja pa vsi v skupno fronte proti centralističnemu maliku!

IZ KRSKE OKOLICE.

(Samostojen shod.)

Pri Sv. Duhu se imeli 4. januarja liberalno-samostojni shod, ki je izpadel nad pričakovanje klaverno, da celo mi nismo tega pričakovali. Nam pa je koristil, ker smo spoznali, s kakimi lažimi deluje ta liberalno-samostojna stranka in jo bomo zato še bolj zapustili. Škoda toliko truda za stranke, ki so kmeta vedno same drle in ki so nam prinisole centralizem, ki nas bo gospodarsko popolnoma uničil. Mi smo spregledali in 8. februarja bomo vrgli kroglice v prvo skrinjico. Takrat pa bo pri nas sopot zvonilo, toda k pogrebu »Domovinske stranke.

TREBELNO.

(Shod SLS.)

23. decembra smo imeli shod SLS, na katerem sta poročala poslance Sušnik in g. župnik Bajec. Udeležba je bila proti vsakemu pričakovanju velika. Velika dvorana je bila natlačeno polna kakor še nikdar. G. poslanec je s svojim stvarnim govorom očrtal značajno delo naših poslancev in nas v dno duše prepričal, da je naša edina pot v SLS. Niti eden ga ni v poldrugo uro dolgem govoru motil in nihče mu ni mogel, kljub pozivu, ugovarjati ali mu dokazati, da je naš spoštovani g. poslanec kaj zakrivil v času svojega poslanstva. Naš enoten sklep je: on mora ostati naš poslanec, ker ga cenimo kot moža poštenja in vestnosti. G. župnik Bajec nam je predstavil petere ženine, ki se nam ponujajo. Mi Trebeljani smo jih še preje poznali, saj g. Pucelj, kakor tudi namestnik g. Prepeluha sta nas že obiskala. Poznamo jih, zato sta pri nas le klaverno opravila, ker nista vredna našega saupanja v teh važnih časih. Naš ženin bo SLS, ki ima edini neomadeževani pušle in le njemu bomo podali 8. februarja roko.

DEV. MARIJA V POLJU.

(Liberalni shod.)

V nedeljo, dne 11. t. m. smo bili Poljci tako srečni, da smo imeli v svoji sredi v gostilni Leop. Kuharja Žerjavovega kandidata za ljubljansko okolico g. Zebala. Poslušalec polna gostilniška soba, njegove pristaše bi pa lahko na prste seštel. Namonoma se ni hotelo preprečiti shod. Ker je vedel, da govori drugim pristačem, ni posebno napadal stranke, delal se je nestrankarja. Razvijati je začel program in v krasnih besedah sidal gradove v oblake. Pa kako se je gospod kandidat pripravil delavcem! — Ni pa mogel dokačati, ker je moral nad eno uro odgovarjati na razne medklice in ugovore nasprotnih strank. Mi delavci dobro poznamo Žerjavovo ljubezen do delavcev, povemo le eno. Od 70.000 delavcev, ki so savarovani v Sloveniji, gre denar za usluge Žerjava v Zagreb in od tam v begrajške banke. To veruki in zaloški delavci ne pozabimo. Velike skrb je kazal za obrtnike. Toda poljski obrtniki tudi še niso posabili, da so Žerjavovi bili v vladi, ko so se izmenjale štiri krome v en dinar, in še celo deset kron bi bili pripravljene dati, kot je razložil sam g. dr. Kukovec, takratni liberalni minister. Kmetom je slikal, kako grozne davke da plačujejo, kmetje so se smejali, ker niso še pozabili, kdo je bil tisti, ki je glasoval za finančne sakone pri proračunu, kdo je glasoval za srušanje zemljiškega davka, za takni zakou — ali ne PPZ vlada?! G. kandidat je mislil, da govori analfabetom, pa poljci imamo časopisov na cente. Mi poljski volivci dobro vemo, da se bo vsem stanovom bolje godilo le tedaj, ako bomo na svoji zemlji svoji gospodje in sami razpolagali s našim denarjem. V avtonomni Sloveniji je naša bodočnost, v centralizmu pogin; centralistični režim danes kolje Hrvate in uničuje Slovence. Poljski faranni-volivci bomo kot en mož spustili naše kroglice v prvo skrinjico, v skrinjico reda, zakona, pravice in mira, pa magari še pride g. Zebal vsak dan po tri ure shod držati. Take se je končala ta demokratiška reklama v Polju.

I. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža — Po trikratnem pranju postane snežno bela V založi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

POLITIČNI · ZAPISKI

p Kandidat SLS za Ljubljano je dr. Korošec. Njegov namestnik je urednik Fran Terseglav.

p Zborovanje načelnikov opozicije. Dne 8. januarja so imeli načelniki opozicije v Belgradu sejo, katere se je udeležil tudi dr. Korošec. Vršila se je tri ure. Povedovali so se o novem položaju po razpustu Radićeve stranke. Sklepi se drže v tajnosti. Pač pa so načelniki opozicije objavili protest proti strašnim nasiljem, ki jih vrše državni tatovi nad volivci zlasti v Srbiji in na Hrvatskem, dalje načelniki najodločnejše ugovarjajo proti nepostavnemu razpustu Radićeve stranke, proti nasilni izključitvi vseh Hrvatov iz političnega življenja, proti postopanju sodišč, ki nasilno odklanjajo pravilno vložene kandidatne liste, ter proti uničevanju temeljnih državljskih pravic.

p Žerjavovski shodi. Stranka slovenskih iskarijotov je začela prirejati shode. Na te shode pa pride povprečno po pet ljudi, malokje se posreči več ljudi ujeti v kakšni stranski gostilniški sobi, pa še tisti so večinoma od drugih strank. Juda Iskarijot ne bo našel mesta med Slovenci, ki so prepošteni, da bi se mogli omadeževati s tako stranko.

p Tepeni iskarijoti. Žerjavovi učitelji so po ukazu iz Ljubljane prignali na shod SLS pri Sv. Križu nad Mariborom krdelo pretepačev. Naši fantje so zavijali rokave, pljunili v roke ter jih pometali po hribu navzdol, da je bilo veselje.

p Strašna propalost velesrbskih silnikov. Radićevo stranko so razpustili ter Radića in nebroj radičevcev so zaprli na podlagi listin, o katerih se je sedaj pokazalo, da so ponarejeni in da so jih podtaknili velesrbski državni tatovi sami. Vsa zadeva z Radićem postaja evropski škandal in vse inozemsko časopisje se čudom čudi, kako se more v evropski državi najti kaj takega. In ti velesrbski tatovi usiljujejo pri nas svojega kandidata dr. Žerjava. Ali smo Slovenci res tako propali, da bomo tako žaljenje celega slovenstva, ki je v dnu svoje duše pošteno, nekaznovano prenesli.

p Hrvatski zapori so prenapolnjeni z Radićevci. Pašić, Pribičević in Žerjav delajo čisto po vzorcu svojega italijanskega prijatelja morilca Mussolinija, bodo tudi po njegovem vzorcu izginili.

p Odpor hrvatskih kmetov. Pribičevićeva stranka je hotela prirediti shod v vasi Trg pri Karlovcu. Pa so pritiskali od vseh strani kmetje ter shod razbili. Orožnike, ki so nastopili proti kmetom, so le-ti potisnili do reke Kulpe, kjer so orožniki začeli streljati ter ustrelili enega kmeta, druge pa ranili. Na Hrvatskem se redki pristaši iskarijotske Pribičevićeve stranke marsikje niti pokazati ne upajo.

p Blamirana vlada. Zagrebško sodišče je oprostilo zaprte radičevce vsake krivde, katero jim je naprtila vlada. S tem je vlada osramočena do smrti. Vse listine so ponarejene, kar je pa pristnih, so pa take, da so docela nekaznive.

GOSPODAR

Votlo drevje.

Po starejših nasadih naletimo še danes marsikje na votle veje in debla. Malokdo pa se meni za te okvare. Zato pa propade toliko sadnega drevja v dobi, ko bi lahko rodilo še mnogo let. Ali ste že premišljevali, odkod votline in dupla na drevju sploh, posebej pa na sadnem drevju? Vedite, da se nobena votlina na drevju ne naredi sama od sebe brez vzroka.

V gozdu zakrivi votline po vejah in deblih vihar in sneg, ki polomi veje, v sadovnjaku pa največkrat sadjarjeva nevednost ali pa zanikarnost in malomarnost. Sicer se tudi v sadovnjakih primerijo nesreče, da se zaradi preranega jesenskega snega polomijo debele veje. Včasih se odlomi veja, ki je preveč obložena in ni podprta. Tudi hud vihar naredi lahko marsikako tako škodo. Toda največ zakrivi sadjarji sami, ker take okvare zanemarijo ali pa napačno ravnajo, ko trebijo sadno drevje in odstranjujejo nalomljene ali pregošte veje.

Votlina se začne delati na drevesu vedno tedaj, ako nastane iz kakoršnegakoli vzroka na veji ali na deblu večja rana, ki se ne zaceli in začne gniti prej, nego se neprodušno zalije. Gniloba se potem širi naprej in naprej navadno navzdol po deblu, ker zaostaja v dupli vlaga. Kadar se po nesreči odlomi debelejša veja, nastane tako grda rana, da se nikdar ne more zaceliti sama od sebe brez sadjarjeve pomoči. Prav isti pojav opazujemo povsod tam, kjer žagajo ali še celo sekajo veje po drevju neveščti ljudje, ki navadno puščajo krajše ali daljše čepe. Taki štremlji, ki so včasih 20 ali celo 30 cm dolgi, se tudi nikdar ne morejo zaceliti, dasi so morebiti gladko odžagani. V nekaj letih se posuše, koža odpade, potem trohne toliko časa, da se naposled odlomijo tam, kjer bi morali biti prvotno odžagani. Gnitje se pa s tem ne ustavi, ampak se zajeda v osrčje debla globlje in globlje. Tako nastane votlina, ki sama sebi pripuščena, prej ali slej drevo ugonobi.

Votlo drevje po sadovnjakih je jako slabo izpričevalo za sadjarja, zlasti danes, ko si toliko prizadevamo, da bi odpravili vsaj najhujše napake, ki so jih zagrešili naši očetje in dedje. In kako lahko je preprečiti to grdo okvaro! Predvsem je treba vrhove sadnega drevja že iz mlada gojiti tako, da se vejevje utrdi, da pozneje lahko klubuje snegu in viharju in da lahko prenese najobilnejšo letino.

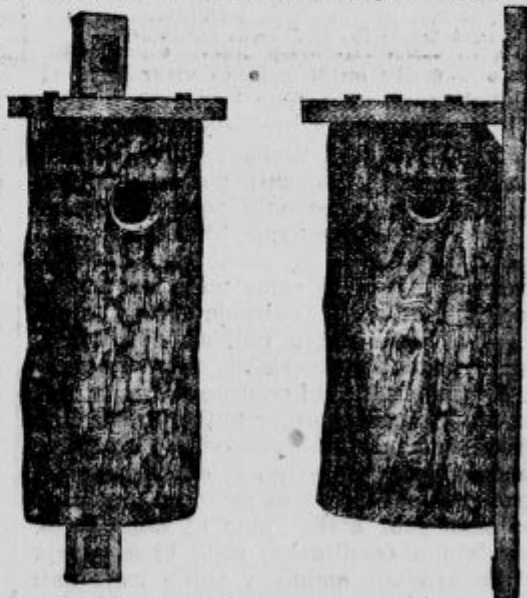
Pregoste veje izrezujemo že pri mladem drevju, da nam ne bo treba pozneje, ko drevo odraste, žagati debelih vej. Kadar pa moramo vendarle odstraniti kako debelejšo vejo, odžagajmo jo vedno tik pri deblu, ker le taka rana se bo lahko in kmalu zacelila. Prav tako ravnajmo s polomljenimi in suhim vejami. Požagajmo čepe in štremlje do zdravega lesa in prav do debla.

Pa to še ni dovolj! Velike rane je treba po robu gladko obrezati z ostrim

nožem in po celi ploskvi namazati s cepilno smolo, ki za več let zapre zrak in vlago. Le na ta način obvarujemo rano, da ne gnije in da se ne dela votlina v deblu. Maža iz ilovice in kravjeka ne velja, ker rada odpade ali pa jo izpere dež.

Skrben sadjar bo pa skušal tudi votla drevesa, ki so v sadovnjaku, kolikor mogoče dolgo ohraniti pri življenju, zlasti ako so rodovitna in dobrih sort. V to svrhu naj votline ob suhem vremenu skrbno osnaži in nazadnje trdno zatlači z ilovico. Na vrh pa naj pribije poševno desko, da odteka deževnica. Še bolj trajno zamašimo votlino z apnenim ometom, ki ga na vrhu zagladimo z betonom. Velike votline zazidajo z opekami ali kamenjem, površino pa zagladijo s cementom. Na ta način se gniloba ustavi in drevo reši pogina.

Nekaj dobrega so pa le imela votla debla po starih sadovnjakih. V njih so gnezdile sinice, brglezi in razni drugi duplarji, ki so naši najboljši pomagači pri zatiranju sadnih škodljivcev. Zaradi tega pa seveda ne bomo trpeli votlih dreves po naših sadovnjakih. Duplarjem preskrbimo gnezdišča v votlih valilnicah, ki jih razobesimo sedaj pozimi po sadnem drevju. Kakšne so take valilnice, je razvidno iz današnje slike. Po kmetih je povsod lahko

dobiti primerna 10—15 cm debela votla debla, ki jih razžagajmo na 30 do 40 cm dolge valjarje. Zgoraj in spodaj pribijemo primerno desko in blizu enega konca zvrtaimo 3 cm debelo izletalnico. Lubje moramo varovati, da se ne oluči, ker v takih naravnih valilnicah ptice rajši gnezdiijo nego v štirioglatih iz desek zbitih.

Izvoz mleka.

Izvoz mleka je vsled porasta našega dinarja skoraj popolnoma izostal. Pred vojno so izvažale vse naše mlekarnе vse mleko, ki so ga zbrale, v Trst in južne pokrajine, kateri kraji pa so po vojni ostali za naš izvoz mleka popolnoma nedostopni,

tako da danes v te pokrajine ničesar ne izvažamo. Pač pa so organizirale večje naše mlekarne izvoz mleka v Nemško Avstrijo, posebno na Dunaj, Gradec in Celovec. Ker ima Nemška Avstrija, četudi slabovredno a vendar ustaljeno valuto, se je dalo popolnoma povoljno delati ter so tako n. pr. dobili naši izvozniki še v mesecu septembru za liter mleka, postavljenega na Dunaj 4 dinarje, medtem, ko po stanju dinarja z dne 10. t. m. dobe le 2.90. Pri tem pa je treba odračunati še stroške dovoza na Dunaj in carinske manipulacije, kateri stroški vsled velike oddaljenosti niso majhni.

Ako računamo, da je bilo izvoženo preko Maribora in Jesenic dnevno okrog 40.000 litrov mleka, za katerega so dobili naši kmetovalci povprečno 80.000 Din dnevno vidimo, kako velika škoda bi nastala za splošno naše gospodarstvo, ako izvoz izostane.

Vitamini.

Vitamini so neke vrste hranilnih snovi, zvezanih z beljakovino, in so za zdravje našega telesa neobhodno potrebni. V splošnem razločujemo troje vrst vitaminov, ki jih označujemo z črkami A, B in C. Vsaka teh vrst ima v živoškem telesu svojo posebno nalogo in če jih ni dovolj na razpolago, občutimo to na zdravju. Vitamini se razvijajo v rastlinstvu pod vplivom solčnih žarkov ter prihajajo v živalstvo potom zelene ali okisane krme, nikakor pa ne potom suhe krme, sena ali slame. Zato tudi opazimo, da okisana krma bolj prija živini pozimi nego samo suha klaja. Če posušimo travo v seno, tedaj zginejo vitamini; pri okisanju sena ali zelene krme sploh ostanejo ti ohranjeni in preidejo potom te krme v živalsko telo. Živina se torej ob taki klaji. Pri nas v Sloveniji posebno, imamo klaji. Pri nas, v Soveniji posebno, imamo za zimo precej take krme, ki vsebuje ohranjene vitamine, n. pr. peso, repo, korenje, krompir. Morali bi samo malo več pozornosti obračati še na okisanje krme in sicer je za okisanje dobra tudi slabše krma, ker se pri tem pretvarjanju snovi omehtajo tudi taka hranila, ki so drugače slabo prebavna. Vsak živinorejec tudi zna, posebno občutijo to tudi naše gospodinjice, da krava mnogo boljše molze po zelčni ali okisani krmni in po korenju in gomolju, kakor pa po sami suhi klaji. Temu ni samo vzrok vegetabilna (rastlinska) voda, ki se nahaja v teh krmilah, ampak v veliki meri tudi vitamini, ki so za zdravje živine neobhodno potrebni.

Vitamini prihajajo potom zelene krme tudi v mleko. To nam pojasni razliko mleka, ki nastopi spomladi, ko se menja suho krmiljenje s sočno zeleno krmo. Za otroke je boljše mleko, nastalo potom zelenega krmiljenja, kakor pa ono, ki ga dobimo pri suhi krmni. Pa tudi tako mleko, ki ima v nbi precej vitaminov, postane manj vredno, če ga predolgo kuhamo, ker pri tem zatremo vitamine.

Za žloveško zdravje so potrebne vse tri vrste vitaminov A, B in C, vendar najvažnejši med njimi je C. Posebno pri rasti otrok igra ta posebno vlogo in če ga ni, postane ta manj odporen, vsak čas boleha,

trpi na vročici, na sopilih i. dr. Tak otrok se počasi in slabo razvija. — Vitamin A je bolj navezan na toliščo in je takisto potreben za rast otroka, a vendar ne tako važen kakor vitamin C. Vitamin B je v zvezi z rastlinstvom. Ako ga ni, zbolijo živčevje. Vitamin A nadomestujemo s surovim maslom, vitamin B z namočenim prepečencem in vitamin C z uživanjem zelenjave in sadnih sokov. Taka hrana je dobra za dojenčke kakor tudi odstavljeno deco. Sadje igra pri prehrani otrok velevažno vlogo, vsled tega mu moramo posvečati večjo pozornost. Posebno sadni sokovi so za malo deco velike važnosti. Da bi se pri nas namesto takih množin sadjevca in sadnega žganja pripravljale večje količine suhega sadjevca, sadnih sokov in mezge, bi bilo za naše narodno zdravje veliko večje koristi.

Živinoreja v Selški dolini.

Živinoreja je poleg lesne stroke edina gospodarska panoga za Selško dolino, v kateri se v novih razmerah po vojni more pričakovati izdatnega napredka. Rediti na posestvu le toliko živine, za kolikor se celotno z velikim trudom pridobi krme, je sicer najbolj enostavno, a za ozko in deloma strmo alpsko dolino predrago. Vzroki temu načinu gospodarstva, ki je sličen onemu na širokih ravninah, so različni; označimo pa jih kratko, če zabeležimo dejstvo, da doslej ni bilo dosti splošnega zanimanja, ki bi rodilo živinorejske in pašne zadruge in utiralo pot do lastnih pašnikov in planin, do dobre in cene paše in poiskalo novih virov dohodka v sirarstvu. Preveč se je zanašalo na pomoč od drugod in premalo smotreno delalo za lastno planinsko gospodarstvo. Planinsko gospodarstvo ne obsega samo gospodarstva na planini; postavitve koč, zgraditev siraren, prenočišča za živino, ograjevanja, stalnega čiščenja in izboljševanja planine, preskrbe z vodo itd., ampak tudi na pašnikih, takozvanih predplaninah, ki so za živino potrebne, da se spomladi pred odgonom na planine skozi nekaj časa privadi ostrejšemu zraku in obili hoji. Vseh teh del ne more izvesti posameznik. Tudi pri oddaji v najem te ali one planine, ali podelitvi državne podpore za razna dela na planini bo vsaka oblast preje upoštevala široko zadrugo kot posamezne živinorejce, ker je s tem interesom splošnosti najboljše zadoščeno. Iz tega sledi, da je ustanovitev pašnih ali živinorejskih zadrug v Selški dolini, ki bodo šle za lastnim planinskim gospodarstvom, predvsem potrebno in je tudi razumljivo, da je bil doslej ves trud posameznikov zaman.

Poleg planine Klom pride za Selško dolino prva v poštev planina Pečana. Erar je kot posestnik planine Pečano oddal predlansko leto za deset let v najem živinorejcem z Nemškega rovta s pridržkom, da morajo prevzeti 40 glav živine s Selške doline. Ne moremo verjeti, da je s tem vprašanje planinske paše za Selško dolino že končno rešeno, ker se je vendar za pred vojno na Pečani paslo letno do 300 glav s Selške doline. Tej odločitvi pa je deloma krivo zgoraj navedeno dej-

stvo o premalo smotrenem prizadevanju živinorejcev s Selške doline za lastno planinsko gospodarstvo. Tako je n. pr. na planinskem posvetovanju pod vodstvom planinske oblasti pred tremi leti v Bohinju zastopal Živinorejsko zadrugo za Selško dolino s sedežem v Železnikih neki krčmar, ki so ga pravi živinorejci v njegovi živinorejski usposobljenosti pomilovali in ga v njegovem zastopstvu sploh niso smatrali resnim, deloma pa barantanje raznih strank, ki vedno pred volitvami »delijo« planine in izigravajo živinorejce ena napram drugim. Tako je n. pr. radikalna stranka pri zadnjih skupščinskih volitvah nalepila po celem Bohinju nalašč za tam tiskane plakate, na katerih je kmetom »delila« planine. Po volitvah, ko je bila na vladi, pa niti že davno objavljenih podpor za izboljšanje planin ni hotela izplačati. Tako tudi sedaj neki gorečnejši po Selški dolini obetajo planino; mora biti res neredno za one, ki se ne preje ne kasneje, kot zadnji mesec pred volitvami spomnijo na kmeta in njegove potrebe — in takrat jim pa kmet noče verjeti. Živinorejci Selške doline se pa zavedajo, da si bodo le s široko in delavno organizacijo pripravili lastno planinsko gospodarstvo in, ko bodo oblasti pokazale kaj več razumevanja za potrebe ljudstva, tudi napredovanje v živinoreji. To pa bo, kadar bo imeli svojo lastno avtonomijo.

Radiotelefonija za kmetovalce.

Za kmetovalce ima radio sedaj in bo imel tudi v bodoče izreden pomen in to ne toliko za zabavo in pouk na podeželskih samotah, ampak največ iz gospodarskih ozirrov. Ta pomen so že uvideli ameriški farmerji (kmetijski posestniki na samotah daleč od mest), ki tvorijo že zdaj glavni del vseh radiotelefonistov v Ameriki, kajti radio jim posreduje zvezo z glavnimi trgovskimi in kulturnimi središči. V Ameriki so že sedaj izmed večjih farmerjev le redki taki, ki bi ne imeli doma radioparata za sprejemanje vesti. In gotovo je, da se bo ta nova tehnična iznajdba hitro razširila tudi po ostalih državah takoj, ko se bo pričela rabiti v večji meri tudi za kmetijstvo.

Na Češkem n. pr. so v tem oziru že precej napredovali ter so si že ustanovili kmetijsko društvo »Radiojournal«, ki si je nadelo nalogo postaviti radiotelefonijo v službo kmetijstva. Društvo razpošilja vsak dan zvečer vremenske vesti in napovedi, opoldne pa vesti iz žitnih borz in cene, ki imajo v tisti dobi za kmetovalce pomen. V bodoče se naj ta spored še razširi s strokovnimi vestmi in predavanji, ki jih bodo obdrževali izbrani kmetijski strokovnjaki. Z gotovostjo je torej pričakovati, da bo radio v tej deželi našel ugodna tla; saj se že dandanes ustanavljajo postaje za sprejemanje vesti od strani zasebnikov kakor tudi od raznih kmetijskih korporacij. Ne bo pa dolgo, ko bo na Češkem v vsaki tudi najzadnji gorski vasi vsaj ena radiotelefonska postaja, ki bo obveščala prebivalce o najvažnejših dogodkih, ki imajo za nje kaj pomena, poskrbela jim pa tudi imenitno zabavo z reprodukcijo koncertov poslanih

jim od glavne postaje, pa tudi iz tujih krajev.

Kedaj pa bomo pri nas začeli misliti na ustanovitev radiotelefonskih postaj? Če so na Češkem, pri tamošnjem izredno razvitem telefonskem in brzojavnem omrežju, uvideli velik pomen te iznajdbe, koliko več je nam to potrebno, ki imamo tako slabe medsebojne spoje.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Nagel skok dinarja. V zadnjem tednu se je naš dinar v Curihu nenavadno naglo in visoko dvignil ter dosegel že 9.15 centimov. Prej je le polagoma rasel in veljal 5. januarja 8 centimov. Od 5. do 9. t. m., torej v štirih dneh, je pa skočil kar na 9.15 centimov. In na tej točki se je ustavil 10. t. m., ker je Narodna banka posredovala, da ga niso gnali še višje. Dokler se naša valuta polagoma dviga, je to dobro in zdravo. To je tudi upravičeno, kajti naša država je v minolem letu dosegla aktivno trgovsko bilanco in je upati, da tudi letos ne bo pasivna, ker imamo za izvoz pripravljene še velike množine koruze in sladkorja. Ravno za koruzo so nam pa bili Amerikanci zavistni, ker sami niso mogli svojega lastnega pridelka prodajati po višjih cenah, ker smo jim mi delali konkurenco. Da to ubijajo, so naglani naš dinar kvišku, da zaustavijo s tem naš izvoz koruze. To smatrajo kot vzrok naglega dviga dinarja. Upati je, da bo Narodna banka ta napad preprečila.

Vrednost denarja 13. t. m. Tega dne je veljal naš dinar v Curihu 9.15 centimov. Na domačih borzah so plačevali tuje valute po sledečih cenah: 1 funt šterling 270—271 Din, 1 dolar 56—57 Din, 1 zlata marka 14.80—14.90 Din, 1 švicarski frank 10.95—11 Din, 1 francoski frank 2.93—2.98 Din, 1 lira 2.33—2.36 Din, 1 češka krona 1.70—1.73 Din, 1 romunski lej 0.29 Din, 1 bolgarski lev 0.39 Din. Za 1 dinar dobimo 1265 avstrijskih ali 1290 mažarskih kron.

CENE.

g Splošno padanje cen izvoznega blaga. Z dvigom dinarja padajo tudi splošno cene tistim pridelkom, ki jih izvažamo. Tako opazujemo že delj časa nazadovanje cen pri lesu, živini, jajcih, v zadnji dobi tudi pri žitu. Vendar izjemo tvori moka, oziroma kruh, ki je v zadnjem času celo poskočil, kar nikakor ni v skladu z oslabiljenjem cen pri žitu. Posebno cene lesa zelo nazadujejo, kar bo skrajno neugodno vplivalo na izvoz iz Slovenije in na celotno našo lesno industrijo.

g Ljubljanska blagovna borza. Cene se razumejo za blago postavljeno v Ljubljano, kjer ni drugače označeno: pšenica domača 440 Din, baška 495 Din, koruza nova, umetno sušena 230 Din, oves baški 370 Din, ajda franco medjimurska postaja 356 Din, laneno seme 650 Din, gobe jesenske 87 dinarjev, otrobi pšenični postavljeno na gorensko postajo 225 Din. Fižol očiščen franko Postojna transit: Ribničan 460 Din, prepeličar 555 Din, mandalon 440 Din.

g Cene lesa na ljubljanski borzi. Za stavbeni les se je splošno kupčevalo za blago postavljeno na mejo, za drva in oglje je obveljala cena za blago franko nakladalna

postaja. Plačevalo se je: daske raznih mer 610 Din, hrastovi hlodi 1700 Din, hrastovi frizi 1420 Din, hrastovi plohi 1320 Din, testoni 680 Din, remeljni 640 Din, trami 885 dinarjev. Bukova drva fco nakl. postaja 20 dinarjev, oglje vilano fco meja 119 Din, fco nakl. postaja 85 Din. — Kupčija z lesom je po praznikih splošno ponehala in to tembolj vsled skoka dinarja, ker sedanje cene ne ugajajo inozemstvu. Prodajalci bodo morali cene posebno stavbenemu lesu zelo znižati, če bodo hoteli ostati v kupčijskih zvezah z inozemstvom.

g Tržišče z jajci. Vsled porasta dinarja je kupčija z jajci v inozemstvo popolnoma zastala in cene na domačem trgu so znatno oslabele. Tako se dandanes plačuje po komadu 1.50 do 2 Din. Enak položaj je tudi na inozemskih tržiščih. Na dunajskem trgu se povprašuje le po svežih jajcih, dočim so ostala zanemarjena. Cene so napram prejšnjemu tednu povsod padle.

g Trgovina s surovimi kožami in usnjem. Zadnje dni je postalo povpraševanje po tekih kožah in po teletini precej živahno, ker primanjkuje v splošnem surovega blaga za tvornice. Surove kože se plačajo: nad 30 kg po 24 Din, pod 30 kg po 21, 20 in 18 Din. Teletine so po 30 do 35 dinarjev in se proda vse, kar pride na trg. Izvoz surovih kož je prenehal, ker so inozemstvu naše cene z izvozno carino vred previsoke. — Zaloge usnja so povsod v Evropi zelo nizke in to učinkuje na cene, da se dvigajo tudi tam, kjer bi tega ne bilo pričakovati. Kakor izgleda sedanji položaj, se bodo cene usnja dvignile, čim nastopi slabo vreme in se potreba pojavi. Danes se prodajajo kruponi po 80, 82 in 85, boks po 25, 26 kravina 110, 115, dočim so bile pred 10 dnevi za 5 odstotkov nižje. Uvoz za enkrat ni mogoč, ker so pogoji težki, pa tudi kredita primanjkuje. Vendar ni pričakovati prevelikega blaga, ker bo dvig dinarja to gotovo zabranil.

ZIVINA.

g Ljubljanski živinski sejem 7. t. m. Na ta živinski sejem je bilo prignanih 345 konj, 1 žrebe, 142 volov, 79 krav, 16 telet, 43 plemenskih prašičev. Cene so bile sledeče: Konji od 6000 do 20.000 Din par; voli prvovrstni za kilogram žive teže 12—12.50 dinarjev, voli rejani 11.25—11.50 Din, voli vprežni 10.50—11 Din, krave rejane 8—9 dinarjev, krave klobasarice 6—7 Din, teleta 15.50—17 Din, prašiči peršutarji živi 15—16 Din, prašiči debeli 16—17.25 Din, prašiči zaklani 17.50—18.50; prašički za pleme 6—10 tednov stari po 175—300 Din komad. — Vsa kupčija se je vršila v znamenju padanja cen, zlasti se je to opazalo pri kupčiji z govejo živino. Tudi pri ostalih živalih se cene niso mogle obdržati na prejšnji višini tako pri teletih kot pri prašičih. Vsled porasta dinarja je pričakovati, da bodo cene še nazadovale, ker je izvoz v inozemstvo malenkosten.

g Svijski sejem v Mariboru 9. t. m. Prignanih je bilo 123 svinj in 1 koza, prodalo se je pa samo 41 komadov. Kupčija je bila sploh zelo slaba. Povprečno so se plačevali prašički po komadu: 7 do 9 tednov stari po 185 do 300 Din, 3 do 4 mesece stari po 300 do 425 Din, 5 do 7 mesecev stari po 450 do 700 Din, 8 do 10 mesecev stari po

650 do 900 Din, 1 leto stari po 1100 do 1400 dinarjev. Za kilogram žive teže se je plačevalo po 14 do 16 Din, za kilogram mrtve teže pa po 19 do 21 Din.

RAZNO.

g Sejem kožuhovine v Ljubljani 21. januarja. Lovska zadruga bo skupno z upravo Ljubljanskega velesejma v sredo 21. t. m. na velesejmišču priredila sejem kožuhovine, da omogoči vsem lastnikom kož doseči čim ugodnejšo ceno. Ta sejem kožuhovine se je vršil redno vsako leto v Ljubljani meseca januarja v prostorih ljubljanskega »Balkana«. Tu so se zbrali lovci in drugi prodajalci kož na kožni sejem težko obloženi z razno kožuhovino. Vendar ti sejmi niso popolnoma dosegli svojega uspeha, ker niso bili organizirani. To organizacijo je prevzela letos Lavska zadruga skupno z Velesejmskim uradom, ki je dal svoje prostore brezplačno na razpolaganje. Razen tega so se zainteresirali tudi inozemski kupci, vsled česar je pričakovati, da bo mogoče doseči za kožuhovino sedaj veljavne svetovne cene. Lovska zadruga pozivlje vse lovce in druge prodajalce kož, naj s svojim blagom pridejo na ta sejem, ki se bo označenega dne cel dan vršil v prostorih ljubljanskega velesejma.

g Vinski sejem v Središču. Vinarska zadruga »Ljutomerčan« za Ljutomerski in ormoški okraj priredi v torek 20. januarja t. l. ob 11. uri predpoldne po prihodu vlaka v svoji centralni kleti v Obrežu pri Središču vinski sejem. Na poskušnjo in prodaj bodo samo zajamčeno pristna Ljutomerska vina l. 1921, 1922, 1923 in 1924 vseh vrst in gorice. Vinskim kupcem in gostilničarjem bo s tem dana prilika, da se brez večjih stroškov in potov v najkrajšem času informirajo o razpoložljivih vinskih zalogah, o kvaliteti in o cenah, ki se dandanes zahtevajo za Ljutomerska vina.

g Občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva. Malokatera organizacija se tako lepo razvija kakor naše »Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo«. To je dokazala udeležba na zadnjem občnem zboru, ki se je vršil 6. januarja t. l. v Celju, in tajniško poročilo o delovanju tega društva v minulem letu. Vkljub deževnemu vremenu se je tega občnega zbora udeležilo nad 80 sadjarjev, delegatov in članov večinoma iz mariborske, pa tudi iz ljubljanske oblasti. Društveni tajnik g. nadzornik Škulj je podal izčrpno letno poročilo, iz katerega pomenimo, da je društvo v letu 1924 doseglo čez 4000 članov, izmed katerih je bila polovica včlanjena v 40 podružnicah, dočim so bili ostali vpisani naravnost pri društvu. V tej dobi je število članov poskočilo od 2400 na 4000, kar dokazuje, da začenjajo sadjarji uvidevati pomen tega društva, ki jim naša velike koristi predvsem v svojem izbornu urejevanem listu »Sadjar in Vrtnar«, ki ga sestavlja g. višji sadjarski nadzornik Humeč. Glavni odbor, ki je raztresen po celi Sloveniji, je imel le dvoje sej, načelstvo pa, ki je v Ljubljani, 23 sej. Iz tega se vidi intenzivno delovanje društvenega vodstva. Nadalje je društvo priredilo 40 strokovnih predavanj in dva celodnevna tečaja ter oddalo več tisoč sadnih dreves; preskrbovalo je društvenike s sadjarskim orodjem, sodelovalo je pri 12 podružničnih sadnih

razstavah in priredilo v Ljubljani prvi sadni sejem za celo Slovenijo. Tudi blagajnik g. prof. Verbič je podal ugodno poročilo o gmotnem stanju društva. Po poročilih predsedstva se je posebno pri predlogih podružnic vnela živahna debata, ki je pokazala na izredno zanimanje, ki vlada med sadjerejci za to njih zastopstvo. Zeleti bi bilo, da pristopi temu društvu čim večje število sadjerejcev, da se ta organizacija podpre pri njenem plodonosnem delovanju.

g Kmetijski poučni tečaj pri podružnici Sv. Jošt nad Vrhniko. Kmetijska družba za Slovenijo je v dneh 29. in 30. decembra m. l. priredila kmetijsko-poučen tečaj pri podružnici Sv. Jošt nad Vrhniko, za katerega je ta zaprosila. Predavanja so se vršila v šoli. Predavala sta družbeni tajnik inž. Lah o živinoreji, prasičereji in o gnojenju posebno z ozirom na uporabo umetnih gnojil; in višji kletarski nadzornik Gombač o sadjarstvu, izbiri sadnih vrst, čiščenju sadnega drevja in o ravnanju z sadnim moštom. Po predavanjih sta oba predavatelja vodila poslušalce po kmetijah in gospodarstvih, po hlevih in sadovnjakih, da jim tudi praktično pokažeta, kako treba izvajati nauke, ki se jih teoretično dobi. — Z veseljem treba ugotoviti, da sta predavatelja imela zelo hvaležne poslušalce. Nad 60 kmetovalcev, posebno mladih kmetijskih sinov, pa tudi žensk, se je zbralo, da oba dneva vztrajno poslušajo izvajanjem strokovnih učiteljev. Svoje zanimanje so izražali v številnih vprašanjih, ki so jih stavljali predavateljem ter jih s tem navajali na liste točke gospodarstva, za katere čutijo sami največjo potrebo. Od takih zavednih in ukaželjnih kmetovalcev je res pričakovati, da bodo svoje gospodarstvo uravnali po naukih, ki jih dobe od strokovnjakov, ter s tem zboljšali svoje kmetijstvo. Naj služijo v vzgled tudi ostalim kmetovalcem, ki se zanimajo za kmetijski pouk.

Hiša skoraj nova, in zraven nekaj vrta, se prodaja. Oddaljena pol ure od Bleda. Cena 30.000 Din. - Jožeta Bernard, Grad št. 62, p. Bled.

Laško BRINJE

se dobi pri FR. POGACNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 8059

Na brakadi pred Božičem v BOROVNICI se je izgubil lovski pes

resast Istrijanec, rujav, po prsih in koncem repa bel. Sliši na ime »Mekela«. Kdor bi ga pripeljal ali pa podal točne podatke, kje se pes dobi, naj se obrne na Ivana Magušarja, ravnatelja Konzervne tovarne na Vrhniki pri Ljubljani — proti nagradi 300 dinarjev. 81

Poročni prstani
14 kar. zlato
6 kar. zlato
amerik. dublé
vedno v zalogi
F. ČUDEN
Ljubljana, Prešernova 1
Selenburgova 7

GOSPODINJA

LASTNOSTI GOSPODINJE.

Gospodinja je središče domačega življenja. Od nje je odvisno blagostanje v hiši, razumevanje in zastopnost med posameznimi člani družine. Njej je izročena po Bogu in po naravi vzgoja otrok. Ona je, ki blaži in gladi neizogibne težave in britkosti, ki se čestokrat prikradejo zadolžene, pa tudi nezadolžene v domačo hišo. Ona je, ki posreduje pri strogem možu-očetu za otroke, posle in druge njej podložne.

Da bo res podpirala tri vogle pri hiši, ji je treba lastnosti, dušnih in telesnih. Treba ji je znanja, da bo znala in mogla peljati in izpeljati sebi izročeno ladjico gospodinjstva. O dušnih lastnostih, ki morajo biti trdno zvezane z njeno osebnostjo, je namen mojega popisovanja.

Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo. Z Bogom delo dokončaj, imaš tu že sladki raj. Ta pregovor bi moral biti zapisan z debelimi črkami v srcu in duši vsake gospodinjice. A ne samo zapisan, tudi upoštevan in pridno rabljen v njenem delokrogu. Polna žive vere v Boga, Dobrotnika in Sodnika, bo našla gotovo tolažbe v poizkušnjah, bridkosti in težavah zemskega življenja. Spolnovanje božjih in cerkvenih zapovedi ji mora biti sveta dolžnost in vidno znamenje za posnemo svojih družini.

Pobožnost je dar, ki bi ne smel manjkati gospodinjici. Namen molitve je: češčenje, priporočilo, prošnja in zahvala. Živimo v težkih časih. Bolj kot kdaj rabimo priporočila in prošnje pri Očetu! Dobrote, ki jih uživamo nepretrgoma dan za dnem, ne smejo ostati brez zahvale.

Krščanska gospodinja mora skrbeti, da se opravlja skupna molitev zjutraj in zvečer, pred jedjo in po jedi. Skrbeti mora, da posli izpolnjujejo božje in cerkvene zapovedi. Z vero v Boga in spolnovanjem njegovih zapovedi bo blagoslovljena njena hiša in naselila se bo sreča in zadovoljnost.

Dobra gospodinja mora skrbeti tudi za to, da pregleduje in nadzoruje knjige in časopise, ki jih o prostem času bere njena družina. Pošteno časopisje, poštene dobre knjige okrepe versko življenje. Blaže duh in srce. Goje pravo srčno vzgojo. Uče in nauče potrebna znanja za življenje. Koliko neumnosti, zablod in velikokrat tudi nesreč se zabrani z branjem dobrega časopisa z branjem lepe knjige. Veselje do branja je prirojeno pa tudi priučeno. Gospodinja glej, da veselje do branja priučiš tam, kjer ni prirojeno.

Slabo berilo pa je strup, ki zastruplja in mori blagočutnost in druge dobre lastnosti. Tako berilo je smrdljiva gnojnica, ki zasmradi blagodišeča svojstva podarjena od Boga — Stvarnika. Proč s slabimi brezverskimi časopisi. Proč z umazanimi pohujšljivimi knjigami! Vernost in pobožnost bo rodila moč v tebi, gospodinja.

OBCUTLJIVOST.

Občutljivemu otroku je vsaka malenkost preveč. Saljiva beseda, nenameravan sunek, šaljiv udarec pri igri je že dosti, da se z dolgim nosom ali celo s kislim obrazom obrne in zapusti družbo. Niti najmanjšo graje ne more prenesti, užaljen je, kadar koli kdo drugače dela, kakor bi on rad; sploh smeš pri njem le »dol« gladiti, nikoli pa »gor«. Ta občutljivost ima svoj vzrok v sebičnosti in razvadi. Ako pustiš otroka, da postane središče, okoli katerega se mora sukati vse, se kaj kmalu čuti, da je on vse; sebičnost ga dobi popolnoma v oblast. Če to traja kaj dalje časa, postane to razvada, ki jo boš le s težavo še odpravila. Pretirana skrb za zdravje, omehkuženje in prevelika popustljivost od materine strani napravijo otroka prevzetnega, zahtevajočega in oblastnega. Ako se vselej ne ugoti vsem njegovim željam in zahtevam, je užaljen in se čuti zapostavljenega. Največkrat je tak občutljivi otrok telesno in duševno slaboten in ta slabost pogosto zapelje mater, da je napram njemu preveč popustljiva in njegovo občutljivost še goji mesto, da bi jo na primeren način zatirala. Preveliko samočutje takega preveč občutljivega otroka je mogoče odstraniti ali vsaj zmanjšati, ako mu preskrbiš dobro vzgojene, preproste, duševno razborite soigralce. Ti njegove prevelike občutljivosti niti ne opazijo, jo prezro in sitneža kratkomalo hladno pusto ob strani, ako se za katerikoli malenkost užaljen odtegne od igre. Ti sama pa se imej v oblasti, da ga pri morebitnem padcu ali katerikoli nezgodi ne miluješ čez mero. Utruj ga kolikor moreš; saj mu s tem daš v roke najboljšo sredstvo na življenjsko pot, ki tudi njemu ne bo nastlana s samim cvetjem.

MATERNIČINE ALI KRČNE ŽILE.

Starejšim gospodinjam postanejo žile na nogah ali po bedrih bolj debele, narede se velike plave lise in nabere se mestoma po žilah kakor kepa. Ta podpluta, plava mesta ter kepe povzročajo včasih mučno

IZOBRAZBI

Sadovi slabega časopisja.

Škodljivi so taki spisi za posameznika, ker mu prej ali slej izpodkopljejo vero, ne morda zato, kakor da bi se vera dala z vednostjo spodbiti: saj vemo, da prava učenost ne vodi od Boga, ampak še bližje k Bogu (zvezdoznanci: Kopernik, Galilei, Secchi; prirodoslovci: Ampère, Volta, Navton; zdravniki: dr. Pasteur, zgodovinarji: Jansen, Herter, Pastor) ne: »vera je mati znanosti; Evropi gre prvenstvo v vednosti zato, ker je bila katoliška«, govori francoski pisatelj Josip de Maistre... ampak nekaj drugega moramo pomisliti, ko imamo slabe časopise tudi pred očmi, pomisliti, da je vera žrtev, odpoved, »Krščansko verovati se pravi, vse za resnico imeti, kar je Bog razodel in nam po kat. Cerkvi zapoveduje verovati.« (Katekizem). Vera je torej priznanje resnic, ki se ne dajo dognati z izkustvom, vera je priznanje skrivnosti, ki večkrat posegajo globoko v človeško življenje, pa zahtevajo od njega odpoved in žrtev in premagovanje slabih nagonov. Človek pa se tako nerad uklone. Slednji čuti, da vlada v našem srcu vsled izvirnega greha odpor, ki se izliva v klic: Ne bom služil. In če je s pokorščino zvezana čistost in zmernost, resnicoljubnost in post in molitev, kako lahko se zgodi, da se hoče človek oprostiti teh vezi. Zato se tako rad zaje dvom v srce. To velja celo za dobro poučene katolike v sveti veri. Kaj pa šele, če smo slabo poučeni v sveti veri, kar se velikokrat zgodi pri onih, ki bero take

spise, če berejo ugovore in napade zoper Cerkev in vero. Zanikavati je lahko, dokazovati je težko, dvome vzbujati je lahko, dvome izpodbijati je težko.

Če pa dodenemo še, da je srce že po grehu izkvarjeno, potem pa je čisto naravno, da se človek oprime dvomov. Saj sam želi, da bi ne bilo res, o čemer mu s toliko resnobo govori njegova vera in s čemer mu preti. Zato so mu ljubi taki spisi. V njih išče razlogov, da bi vtešil, umiril, prepričal sam sebe, da prav živi, da bi bil nespameten, če verjame to, kar ga Cerkev uči. In zares! Pojdite med delavce, ki že leta in leta bero take liste, pojdite med meščane, ki so jim taki listi vsakdanja paša, pojdite med uradništvo, ki zajema iz takih listov svojo duhovno hrano, pojdite tudi v kmečko hišo, kjer gospodar že dalje časa bere take liste, pa bodele videli, kako pičili so njih nauki o Cerkvi, kako malo ljubezni imajo do nje.

Pa saj nam to pričajo izjave ljudi samih, ki so prišli ob vero! L. 1842 je bil neki Peter Wasser v St. Galnu (iz Gamsa) usmrčen, ker je ubil svojega rojaka. Pa kaj za je pripeljal do uboja? Sam je izjavil dr. Karlu Greitlu: Strauß (brezverski nemški pisatelj) me je pogubil. V svoji mladosti sem molil, živel sem srečno in zadovoljno. Toda življenjepis Straußov mi je iztrgal vero iz srca. Polagoma, polagoma sem jel samega sebe prepričavati, da je vera samo strašilo, da so sodba, pekel, nebesa gola izmišljotina duhovnov.

nad okapljanim mestom položi kos pivnika ali sploh hrapavega papirja in potegni čez z neprevročim likalnikom. Da do dobra odstraniš, vzemi še čistega pivnika (papirja) in polikaj tolikokrat, da ni ne na papirju, ne na blagu nikakega mastnega madeža več. Okapano mesto izperi potem še z bencinom, nato s toplo in nazadnje z mrzlo vodo, posuši in zlikaj!

Odtrganih travov pri čevljih ne vozljaj, ker jih ne moreš potem vpeljavati v luknjice. Pač pa lahko oba odtргana konca sešiješ z močno nitjo in ti potem pri vpeljavanju v luknjice ne bo delalo zaprek.

Zarjavel žebelj ali vijak (šrauf) ti dela včasih velike preglavice, ker ga ne moreš izrupati. Ako je žebelj ali vijak v lesu, pritisni mu na glavo žarečo kuhinjsko kljuko. Vročina se hitro razširi po celem žebelju ali vijaku, ga raztegne in žebelj potisne v stran les tako, da se luknja nekoliko poveča in ko se žebelj ohladi, žebelj ali vijak lahko potegneš iz lesa. — Zarjavelemu vijaku v železu pa kani na glavo nekoliko olja ali petroleja, ki ga nekoliko omili, da se čez nekaj časa že mnogo rajše odvijje.

Sredstvo za odpravo stenice. Poleg snage in vsakdanjega zatiranja odstranja stenice tudi sledeče sredstvo: kaptopi v vroči vodi stolčene galuna (dobiš ga v lekarni ali drožeriji) kolikor ga sprejme v se in s to raztopino namaži posteljo, zibko

tam, kjer navadno najdeš ta mrčes. Tudi zoper mravlje, stonožnice (v kleti) in muhe lahko s pridom rabiš to sredstvo.

KUHINJA.

Jabolčni kolač. Deni na desko 30 dkg moke, eno jajce, par zrn soli, 5 dkg masti ali masla, polovico pecilnega praška in še za nožno špico sode, osminko litra mrzlega mleka in 4 dkg sladkorja. Iz vsega tega napravi testo in ga dobro ugneti. Pokrij hlebček za pol ure. Nato razvaljaj testo za pol mezinca na debelo, položi ga na dobro pomazan pleh, potresi po testu tričetrt kilograma olupljenih, nakrhljanih s petimi dekami sladkorja zmešanih jaboljk; potresi po jabolkih še nekoliko cimeta in drobno prežanih limonovih olupkov. Testo, ki naj bo podolgat kolač, zapogni čez jabolka, da se ne vidijo. Pomaži kolač z raztepenim jajcem in postavi v precej vročo pečico. Pečenega zreži na poljubne kose in potresi s sladkorjem.

Pire s korenja. Korenje ostrži in zreži na liste; deni v lonec; nalij toliko vode, da se kuha. Ko je skoro kuhano, prideni za vsako debelo korenje žlico masti, nekoliko drobno zrezane čebule in zelenega peteršilja. Ko je korenje mehko, vse skupaj pretlači skozi sito, deni v kozo, potresi z žlico moke, s čepom popra in soli. Ko vse dobro prevre, je pire gotov. Lahko pridaš pireju nekoliko sladkorja.

srbenje in pekoče bolečine. Praskati se po podplutih je jako nevarno, lahko se udere ali zastrupi kri, lahko se naredi rana, ki se ne pozdravi, noga je rotna t. j. plesna. To je mučno stanje za gospodinjo, ki ima dosti dela in hoje, a noge bi imele rade počitek. Nastanejo debele žile od dela, od prehlada, od nošnje, od perila, ki je izostalo in drugih nadlog, ki tarejo ženske. Perice in likarice se skoraj ne izognejo trpljenju z žilami; stoja, združena s težkim delom preveč zraučijo noge.

Treba je kolikor mogoče gledati, da se ohranijo stebri našega života, noge, kolikor mogoče zdrave, zakaj kadar pride bolezen nanje, se težko pomaga; saj vidimo da stočejo skoraj vse stare in starejše ženske zaradi nog. Prva potreba nog je snaga. Kdor čedi svoje noge, varuje zdravje in varuje noge. A za to nima dosti ljudi amisla in če imajo smisel, nima časa. Ko pa ovirajo človeka noge, da ne more delati, tedaj je časa zadosti.

Noge je treba vsak dan umiti. To ni tako težko. Kjer pa res ni nobene črepinje za noge, pa namoči vsaj debelo oterlačo ter izbriši in oteri noge. Voda in trenje razžene vse, kar bi se nabiralo in zastajalo v žilah, noga ostane gibčna in lahka. Najboljša voda za zdrave je kar mrzla, po mrzli vodi se oživita koža in kri, po vsem životu gre toplota. Prav prijetna za umivanje nog je potočna in rečna voda, stari ljudje so verovali, da odnaša tekoča voda vse bolezni in kjer je bila v vasi ali mestu tekoča voda, so se hodili vsi vanjo umivat. Tako se je umivala pred sto leti ob času kongresa, ko je bil v Ljubljani ruski car Aleksander, na Ljubljani mati znanega pisatelja Erjavca. Videl jo je car Aleksander in ji vrgel svilen žepni robec, da si obriše svoj zali obraz.

Kdor si vedno umiva noge z mrzlo vodo, je trdne hoje in trdnega zdravja. Enkrat na teden pa more privoščiti nogam gorko kopel z gomilicami ali pelinom ali divjim kostanjem, da potegne iz nog, kar je pustila mrzla voda in da se omečijo nohti, porožela koža in blato.

So pa taki, ki se boje mrzle vode za noge, in so taki, ki se boje vode za noge v splošnem. Neverjetno je, koliko nesnage nosijo taki na svojih nogah. Potem tožijo, kako težke noge imajo. Taki raztržejo več nogavic in obutve kakor drugi, zakaj pot in blato, ki se nabira tako bogato na nogah, sta sestavljena iz jedkih snovi in tržeta perilo in usnje. Za take ljudi je sreča, da si morejo po stari krščanski navadi umiti noge vsaj takrat, kadar gredo k sv. obhajilu. Sicer pa poznaš že po duhu človeka, ki si redno nog ne umiva. Zgodi se tudi, da je treba takega človeka na nagloma v sv. olje dejati, pa se ne more blato odpraskati.

Konec prihodnjih.

MIGLJAJI ZA GOSPODINJO.

Kaplje od sveče odpraviš iz obleke: Od stearinske sveče (navadne, ki jo kupiš v trgovini) namoči in speriš okapljanost mesto z zelo mrzlo vodo in kaplja ti bela odstopi. Od voščene sveče, kani na otrjeno kapljo nekoliko spirita in se takoj odluči. — Če je pa stearin ali vosek zelo lezen v blago, položi krilo ali kar je skapano na likalno desko, pod okapljanim in

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

Fantovski večeri v pismih.

II.

Dragi slovenski fantje!

Obljubil sem Vam, da Vam bom pisal, zakaj sem dal svojemu dopisovanju naslov »Fantovski večeri«. To Vam bom torej danes povedal. Tako se mi zdi, da bom prišel nekoliko po ovinkih, ker sem pač že malo star. Ko sem bil mlad, sem lažje kakšno reč ob kratkem povedal.

Pozimi os večeri dolgi. — Da bi jih skrajšal, je svoj čas Josip Stritar izdal knjigo: »Zimski večeri«. Prav je imel. Sedaj so sicer sv. trije Kralji za nami in dnevi se daljšajo in daljšajo, vendar še dolgo ne bodo večeri kratki. Saj veste, dan se polagoma daljša. Na sv. treh Kraljev dan se začne, pa še to ni gotovo. Če se pripeti, da tik pred solničnim zahodom petelin zazija ali čez prag skoči, potem se dan za toliko podaljša, drugače pa ostane po starem. Tako so nas učili, ko smo bili še majhni.

Pozimi so torej večeri dolgi. S tem pa ni ročeno, da mislijo moja pisma samo na zimske večere. Če so po zimi dolgi, so pa poleti lepi. Ej, kako lepi! Ni se še našel pesnik, ki bi dostojno proslavil v neumrljivih kiticah lepoto poletnih večerov, in se bo tudi težko našel, ker se to sploh v pesem spraviti ne da. Taki večeri so sami ena sama velika pesem in to si je lahko misliti, da bi se mu nerodno godilo, kdor bi hotel lepo pesem — naslikati!

Fant je od nekdaj vedel, kaj je večer. Gnalo ga je, da bi večer užival. Gnalo ga je, da bi si našel družčino, ki si je želi njegovo srce. Čez dan je večinoma ni mogel najti. Kako jo bo, ko ima dan za vsakega fanta polne roke dela in posla. Večer mu je vse drugače naklonjen. Hajdi v družčino, na vas, na veselo fantovsko pesem!

Lejga, starega fanta, si mislite, čas bi že bil, da bi nehali proslavljati ponočnjaške navade in voglarjenje vaške fantovske mladine! — Le počasi, dragi moji, kar je v tej reči nečednega in nečastnega, tistega jaz prav nič ne proslavljam. Vem, da nekateri fantje večere, ki jih je Bog tako čedno ustvaril, na prav nečeden način mažejo in onečaščajajo, vem, da jim mora lepi večer posoditi plašč, da vanj zakrivajo svoja nečastna pota in nefantovska dejanja. O, to jaz prav zelo obsojam — tista pota namreč in tista dejanja, fantov pa ne obsojam, ampak iskreno želim, da bi se spametovali in popravili, da bi dali Bogu, kar božjega, in večeru, kar je njegovega. Toda zavoljo tega, če nekateri večere zlorabljajo in onečaščajajo, še ni nikakor rečeno, da so zato večeri sami na sebi manj lepi in za poštenega človeka nečastni.

Naj le pomisli kdo, kako lepi so bili včasih večeri, ko smo hodili k sosedu korenje obrezovat, koruzo likat in podobno službo opravljat. Drugič so pa sosedovi k nam prišli. Je že lahko res, da so se našli nemarneži, ki so tudi v takih rečeh iskali svojih grdobj, toda poštenjaki smo bili takih večerov na pošten način veseli.

Naj se spomni kdo, kako lepi so bili zvezdnati večeri, ko smo hodili jazbeca čakat ali na lisice prežat. Če smo odpeli sko-

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

LISTEK

Sovraštvo in ljubezen.

(Dalje.)

Henrik je bral:

Ljubi oče!

Zopet Ti hočem enkrat pisati. Ne bodi žalosten radi mene. Gre mi dobro. Toda dobil sem tri dni zapora. Pa ne smeš skrbeti radi tega, zakaj prestal sem jih že. Pa ni bilo hudo. Zato, ker mi je Lena pisala, da se bo omožila z menoj, si nisem osnažil gumbov. Tako sem vesel, da me bo Lena vzela, zakaj rad jo imam, in ker je lepo, močno dekle. Rudar bom in ona bo šivala. Izhajala bova že, ker jaz ne pijem in ne plešem. Ljubi oče, zelo mi je žal, da se je Lena skregala z Henrikom in da je šla proč. Tete Emilije, pri kateri je sedaj, ne morem trpeti, te stare krastače. Toda sedaj moram držati z Leno, ker sem njen ženin. Zato moram sedaj Henrika zmerjati, ker drugače me ne bo vzela. Ampak to je samo na videz. Zakaj Henrik je bil vedno moj prijatelj. Toda sedaj delam tako in ga zmerjam, kolikor morem. To mu moraš povedati, da ne bo zameril, če bo kdaj kaj slišal. Če bom pa Leno poročil, potem bom gospodar v hiši. Potem bo drugače, potem ne bo nikakega spora več s Henrikom. Glavna stvar, najprej porokal Da je tudi Matija šel in Liza, je zelo škoda. Toda to se ne da izpremeniti. Toda Ti moraš ostati na Bukovju, če ne bo šlo vse rakom zvižgat. In zame se ne smeš bati. Pa lepo pozdravi Henrika in naj ničesar ne pove Leni. Pošlji mi, če moreš, deset mark.

Najlepše Te pozdravlja

Tvoj sin

Ivan Bajželj.

zi vas in zavriskali na griču za vasjo, kdo bi nam hotel to zameriti? Saj nam tudi nihče ni. Vsak je vedel, da fant mora dati duška fantovskemu veselju, pa magari tako glasno zavriska, da opomni jazbeca in lisjaka: čuvajta se!

Ej, ni je noči na svetu, ki bi pred fanti vzela kredit večerom! Seveda, nekaj drugega je noč! Noč ima svojo moč — tudi za fante! Če podaljšajo fantje večer v noč, ni več vse prav. Noč je za počitek, za spanje, za odmor. Zato jaz nisem bil nikoli prijatelj ponočevanja, večere sem pa prav rad takole enkrat ali dvakrat na teden prebil v fantovski družčini.

Naprej smo imeli določene take večere, ko se bomo našli ob določeni uri. In smo dejali: Fantovski večer bo. Kar malo praznika se nam je zdela tisti dan.

Vidite, po tistih večerih mi je sedaj že nekaj let dolgčas, o, že dolgo vrsto let — kaj bi mi ne bilo — staremu fantu! Koliko smo se včasih ob fantovskih večerih pogovorili! Kako lahko sem potem tri, štiri, pet, sedem dni molče opravljal svojo službo in po tistem nabiral novega gradiva za nov fantovski večer in razgovor na njem!

»Veš kaj, oskrbnik,« je zaklical Henrik ves srečen, »pošlji mu 30 mark! Tu so To je sijajen dečko!«

Položil je denar na mizo.

Velikan ga je neumno gledal, nato pa je položil prst desne roke na denar, kot bi se bal, da ga bo odnesel prepilih.

»In ti, Bajželj, mi boš ostal zvest? Pa naj pride, kar hoče? Da? Ti boš ostal pri meni, pa če gredo vsi — vsi!«

Velikan je težko premišljeval. Nato je rekel:

»Star maček ne gre od hiše!«

»To je lepo od tebe, Bajželj! Mi ostane nemo prijatelj!«

Ko je šel Henrik zopet proti hiši, je dobil staro Prekovo Meto.

»Psi! To je dobro! Tu ne bo nihče videl! Tu! Od gospodične! Lahko noč!«

Odplazila se je.

V sobi je odprl Henrik pismo.

Ljubi Henrik!

Vse je dobro. Oče bo dovolil. Pri- di jutri ob desetih k nam. Lahko noč, najdražji! Pristrčno Te poljublja

Tvoja presrečna Lota.

Henrik je dvignil pismo in ga pritisnil na čelo. Nato je pogledal na veliko sliko svojega očeta, ki je visela na steni.

»Oče, ti moraš reči ‚da in amen‘. Presrečen sem, presrečen!«

Vsenaokoli je bila tišina in samota.

Zunaj je narahlo snežilo. V sobi na Zabukovju je bilo prijetno toplo in Lota je pripravljala mizo za večerjo. Henrik jo je gledal, smehljajč se. Sedaj je položila pred njega z zlatom obrobljen kozarec, na katerem je bilo zapisano: »Ženinu«, in pred sebe je položila kozarec z napisom: »Nevestici«.

In ravno take fantovske večere in fantovske pogovore bi jaz rad obnovil v svojih pismih do slovenskih fantov. Prav poštene večere in poštene razgovore. Sedaj ostajam seveda doma in premišlujem stare čase, vsak teden enkrat bom odslej vzel v roko pero in bom pisal. Ostajam — kot rečeno — doma in ne vem, kakšni so sedaj fantovski večeri po vaseh. Slišim pa včasih bolj nevesele reči o teh večerih, take reči in novice, da me kar pri srcu zažebe. To niso več fantovski večeri, to so fantovske noči, pa grde, temne, črne noči, polne kletvine, umazanega govorjenja, popivanja, pretepev, celo pobojev.

Tako pravijo, da je sedaj mnogokje med fanti. Tudi berem le prevečkrat take reči. Ni čudno, da potemtakem »fantovski večeri« izgubljajo pred poštenimi ljudmi kredit. Kaj bi ga ne, lepo Vas prosim, fantje! Jaz bi pa kljub temu rad, da bi tisti izgubljeni kredit nazaj prišel, ali da bi bil rešen, kolikor se rešiti da. Zato torej, sovenski fantje, Vam pišem »Fantovske večere v pismih«

Vaš iskreni prijatelj

star fant.

»Iz teh kozarcev sta pila oče in mati pri svoji poroki,« je rekla prijazno.

Pogledal jo je, ko je stala pred njim v ljubki lepoti gospodinje ter ji položil roko na ramo.

»Lota! Ne morem ti povedati, kako mi je pri srcu. Mislim, da mora občutiti tako oni, ki je bil rešen pri potopu ladje in sedi na varnem v gorki sobi.«

Ko sta slišala, da gre oče, sta stopila narazen.

Slabe volje je vstopil Prek v sobo.

»Kaj pravite k temu — druhal ne bo prišla! Vsi so odpovedali, vsi; edino Prosen bo prišel.«

Henrik je stisnil zobe. Prek je povabil namreč svoje prejšnje stalne goste, ki so v zadnjem času vedno bolj in bolj izostajali, k zaročni pojedini in je v to svrhu naročil sod pristnega piva.

In sedaj ne bo nihče prišel.

»Da, to je hudo,« je rekel Henrik. »Nisem si mislil, da bodo šli tako daleč. Toda Repar je priredil spodaj v vasi v Polerjevi gostilni veselico in obljubil pijačo zastoj, in brivec je letal s povabili po vsej vasi. To je nizkotno, to je nizkotno!«

Prek je vtaknil roke globoko v hlačne žepce.

»Še na boben bomo prišli,« je zamrmral.

Henrikov obraz se je zasenčil. Lota je jo zapazila in je položila tolažilno roko na početno rame.

»Oče, ne bodi slabe volje! Danes neljudje bodo že še prišli. Ne bo jim dolgo ugajalo pri Polerju. Potem bodo prišli zopet vsi k tebi.«

Prek je nekaj zamrmral in je šel v gostilniško sobo. Tam je nalil poln kozarec ruma in ga izpil.

Deklica je šla v kuhinjo in Henrik je ostal sam. Stopil je k oknu in gledal proti svojemu posestvu. Čimpreje bo mogoče, bo pripeljal Loto tja. Zakaj s Prekom trajno ne bo mogel vzdržati.

Ko je stal tako, je mislil Henrik na zadnje pretekle dneve in ni se mogel spomniti niti ene ure, ki bi jo preživel srečno in zadovoljno s svojim bodočim tastom, pričeni od trenutka, ko mu je s težkim jezikom rekel »dač do danes. Niti onega važnega dne, ko je bilo pokopano dolgoletno sovraštvo in je bila sklenjena zveza njegove hčere z nasprotnikom, ni mogel ostati trezen. In bilo je dopoldne ob desetih. Toda Lota je skušala tudi tedaj opravičiti svojega očeta in je rekla, to da je pil pač iz prevelikega razburjenja.

Predstavljal si je to uro tako lepo, slovesno, tako veliko, to uro sprave in ta — je bil pijan. Ničesar drugega ni mogel reči kot vedno enoinisto: »Pusti mrtve, naj povivajo! Pusti stare zgodbe! Vzemita sel Vse je dobro! Jaz ne morem za to! Pustite me pri miru! Radi mene storite, kar hočete!«

In potem je izpraševal o opekarni in o movini tako radovedno in z zanimanjem ljub svoji pijanosti, da je mladega snubca tresal mraz. In vedno je moral gledati ljubeno, nedolžno Loto, ki je sedela poleg njega s težko zadržanimi solzami, da je obdal samega sebe.

Tudi slaboumni Avgust mu je delal

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

OD DANES IN VČERAJ

MISIJONSKA RAZSTAVA V VATIKANU.

Z otvoritvijo Svetega leta se je otvorila tudi misijonska razstava v Vatikanu; je nekaj podobnega kakor je bila velikobritanska razstava v Londonu. Razstavile so vse misijonske dežele, najskrajnejši kotički v pragozdu, in razstava je postala tako velika, da so morali prvotno določene meje že večkrat prekoračiti. Načrt za razstavo je do najmanjše podrobnosti izdelal poseben odbor, ki mu pripadajo najznamenitejši učenjaki vsega sveta in ki je pod vrhovnim nadzorstvom »družbe za razširjanje vere.«

Glavni prostori se nahajajo v notranjem delu vatikanskih vrtov. Uporabljene so najbolj moderne pridobitne tehnike, skioptikon, film, gramofon itd. Kdor bo razstavo obiskal, si bo ogledal lahko tudi vatikansko misijonsko knjižnico, misijonski muzej, svetopisemsko tiskarno, ki tiska sveto pismo v več kot tristo jezikih, in tako naprej.

Razstava se razdeli v pet oddelkov. Najznamenitejši je oni oddelek, ki nam daje statistični pregled vsega krščanskega misijonskega delovanja, ne samo katoliškega, temveč tudi protestantskega; nadalje pregled razdelitve kristjanov po svetu, ustroj krščanskih naselbin na jutrovem, v Afriki in Avstraliji ter v Ameriki in vzhodni Aziji. In sicer vse na čisto znanstveni podlagi.

Drugi oddelek nas seznanja s kulturo vseh krščanskih narodov, od najbolj preprostega prebivalca Ognjene težele na jugu Amerike pa gor do človeka najvišje izobrazbe. Videl boč tam tudi vse orodje in vsa sredstva ljudske medicine do najnovejših načinov borbe proti nalezljivim boleznim. Ravno tako ves pregled poganškega bogoslužja, navad, šeg itd. Seznanil se boč lahko z zgodovino misijonskih kongregacij, dobil boč vpogled v delovanje misijonskih redov, od ustanovitve do danes, videl boč

težave. Ta fant je imel popolnoma nepojmljiv strah pred njim. Vedno je zbežal, če se mu je le približal in nekoč, ko ga je Lota zaprla, da bi prišla skupaj in je prinesel Henrik cel zavoj čokolade s seboj, katero je fant zelo rad jedel, je v zadnjem trenutku z velikim vpitjem zbežal skozi okno.

Vso noč ga ni bilo blizu in šele zjutraj je zopet prišel.

»Lota, če ti je prav, se bova kmalu po božiču poročila,« je rekel svoji nevesti, ko je prišla nazaj.

Deklica ga je prijazno pogledala.

»Da, Henrik: vem zakaj. In prav imaš.« Stopila je tesno k njemu.

»Ampak preveč jezen ne smeš biti nanj. Končno je vse to vendarle radi tvojega očeta!«

»Da, Lota, vem!«

»Ali ti je neprijetno, če vedno govorim zanj?«

»Ne! Tvoj oče je! Slaba hči je tudi slaba žena.«

poseben zemljepisni oddelek, čudil se boč paviljonom posameznih redov.

ORIGINAL.

Malokomu je znano ime francoskega dramatika in pisatelja romanov Josipa Mery-ja. Še celo na Francoskem je napol pozabljen. Umrl je v Parizu leta 1866; bil je zelo dober prijatelj pisatelja Aleksandra Dumas starejšega. Včasih je bil Méry zelo priljubljen pisatelj; tudi v zasebnem življenju je moral biti prav duhovit in poln domišljije, kakor nam pripovedujejo o njem neštnevilne anekdote.

Za politiko se ni nikoli brigal. Ko ga je nekdo vprašal, kakšnega političnega prepričanja da je, je rekel: »Kakršni so pač ljudje, s katerimi takrat govorim.«

Nekoč je na potovanju prišel v mesto Bordeaux (bordo). V časnikih je bral, da je šel tamošnji rabelj prejšnji dan v penzijo. Méry je šel takoj v mestno hišo in je prosil naj mu dajo izpraznjeno mesto. Predstojnik urada mu je razložil, kar je bilo treba, in mu je tudi povedal, da bo dobil na leto tritisoč frankov.

»Ni baš veliko,« je rekel Méry. »Umirovljeni rabelj pa tudi ni imel več,« mu je pojasnil uradnik.

»Že lahko; samo jaz bom službo dosti bolj težko opravljal, sem namreč nasprotnik smrtno kazni.«

Nekoč se je sprehajal z Dumas-om po pariških ulicah. Govorila sta o nekem romanu, ki sta ga hotela skupaj spisati. Prišla sta mimo tobačne prodajalnice; Méry je šel noter in je kupil majhen škrnicelj njuhalnega tobaka. Vzel je ščepec tobaka, škrnicelj pa je vrgel proč. To je ponavljal kar naprej, vselej, kadar sta šla mimo trafike, je šel Méry noter, kupil tobak, enkrat ponjuhal, škrnicelj z ostalim tobakom pa vrgel proč.

Dumas (dümá) je nekaj časa gledal, nazadnje je pa nevoljen vzdihnil:

»Zakaj, za vraga vendar, si pa ne kupiš tobačnice?«

»Zato ne, ker bi se potem prav gotovo navadil njuhati.«

Taki so tisti, ki si izposojajo cigarete.

KAJ VSE ČLOVEŠKI ŽELODEC PRENESE.

Neki trgovec na Češkem je bankovec ponarejal, in je bil zaprt. Hotel je zapustiti to življenje, vsaj pozneje je tako izjavil. In kaj je napravil? Lani v februarju je začel jesti kamenčke, kar po dvanajst do štirinajst naenkrat. Nabral jih je, ko se je sprehajal po dvorišču. Kmalu nato je zrezal tri podplate na kose in jih je z jedjo vred pojedel. V začetku marca je zavil igle v kruh in jih je požrl, dvanajst. Nato je jedel več dni smeti in v papir zaviti cigaretni pepel. V začetku aprila je razbil tvrtičetrtilitersko steklenico, jo je na drobno raztolkel in je en del popil. Pred veliko nočjo je v presledkih treh do štirih dni pojedel osem igel, dve hlačni zaponki, žlično držalo, upognjen kos žice, vijak, štiri do pet žebeljev in ostanek razbite steklenice, razen vrata, a sedaj v velikih kosih. Sedaj so ga operirali in so mu čudno hrano vzeli ven. In je popolnoma zdrav.

IZBOREN ODGOVOR.

V železniškem vozu sta sedeli dve gosposki frklji, njima nazproti pa menih. Zgovarjali sta se brez ozira na meniha o najrazličnejših stvareh. Slednjič tudi o tem, ali je boljše, če nas po smrti v zemljo zagrebejo ali pa sežgejo. Tista, ki je bila za sežig, je predrzno vprašala meniha: »Kaj ne, da imam prav?« — »Seveda,« je rekel redovnik, »saj ima vrage pečeno gosko gotovo tudi rajši kakor segnito.« (Iz zgodovinskih anekdot.)

Se SPLAČA.

Samostan Beaune (bon) na Francoskem ima izredno dobre in bogate vinograde. Vino vsako leto javno prodajo in se vršijo pri prodaji velike slavnosti. Letos so prodali vina za 709.000 francoskih frankov, za 50.000 manj kakor lani. Črnega vina je bilo 197 sodov, belega 36, destiliranege špirta od lanskega pridelka pa 12 sodčkov.

PRITLIKAVSKA ŽELEZNICA ZA OSEBNI PROMET.

V Münchenu na Nemškem bo letos na ogled majhna železnica, pri kateri so uporabili Nemci skušnjo angleških poljskih in vrtnih železnic. Razdalja ene tračnice od druge znaša samo 38 cm, pri navadni železnici pa 143 in pol. Stroji so zelo močni. Hitrost pride deloma na 20 km na uro. Tudi majhen 50 m dolg predor so napravili.

PEKLENSKI STROJ POD BOŽIČNIM DREVESOM.

V mestu Los Angeles (Kalifornija, Amerika) je znani italijanski odvetnik Ernesto Torchia na sveti večer pregledoval zavoj, ki je bil pod božičnim drevescem. Naenkrat je neki tak zavoj z velikanskim ropotom eksplodiral, bila je bomba; odvetnik je bil tako hudo ranjen, da je kmalu nato v bolnišnici umrl. Šlo je za maščevanje.

ZRAČNA LADJA ZA STO OSEB.

Takoj sedaj bodo začeli graditi na Angleškem največjo zračno ladjo sveta. Gradila jo bo na račun angleške vlade posebna družba. Pozneje bo služila ladja rednemu prometu med Angleško in Indijo. Velika bo še enkrat tako kakor je ona, ki smo jo v Domoljubu že opisali, na uro bo letela okoli 180 kilometrov — skoraj dvakrat od Ljubljane do Trsta — obdržala se bo pa v zraku brez nove zaloge bencina lahko okoli 40.000 km. To je pa toliko kakor meri ves zemeljski obod. Od Anglije do Indije bo letela lahko brez prestanka. S seboj bo vzela sto poinikov.

NAJVEČJA KNJIGA SVETA.

Zadnjič so prodali v Londonu velikansko knjigo, mohamedansko sveto pismo ali koran. Knjiga je 120 cm visoka, 76 cm širo-

ka in 30 cm debela. Dva moška imata dosti dela, da jo neseta. Črke so po 10 cm visoke, vsaka stran ima 10 vrst. Poleg te knjige velikanke je ležal najmanjši koran na svetu, štiri centimetre visok in ravnolotliko širok.

FIN OPOMIN.

Ena najgrših razvad je ta, da izposojenih knjig ne damo nazaj. Lepo si je v takem slučaju znal pomagati strašburški profesor Fr. Génin (1803—56). Zelo rad je imel knjige in si je šeasoma napravil pravlično knjižnico. Neki tovariš ga je prosil, naj mu posodi dva zvezka velikega in zelo dragocenega dela, ki je obsegalo štiri zvezke. Dasi nerad mu jih je Génin vendar posodil.

Nazaj pa jih ni dobil. Preteklo je leto, knjig nikjer. Pisal je prijatelju, enkrat, dvakrat, dvajsetkrat; nič. Slednjič je zavil še druga dva zvezka lepo v papir, ju je poslal tovarišu in mu je pisal: »Tako ima vsaj eden od naju vse knjige. Mislim sem sicer, da bi moral biti jaz tisti, tako ste pa Vi.« — Drugi dan je dobil onadva zvezka brž nazaj.

LINKOLNOVA SPRAVLJIVOST.

Abraham Lincoln (izgovori: linkoln) jn bil 16. predsednik Zedinjenih držav. Rojen je bil leta 1809; bil je hlapec, črver, čolnar, trgovski pomočnik, trgovec in slednjič odvetnik. Dvignil se je torej sam, popolnoma z lastno močjo in pridnostjo. Leta 1860 so ga izvolili za predsednika, leta 1865 ga je neki politični nasprotnik ustrelil. Njegov značaj je bil brez hibe, vsak nasprotnik mu je priznal poštenost in srčno dobro voljo.

Brž ko je bil izvoljen za predsednika, so se začeli oglašati na vseh koncih in krajih ljudje, ki so si lastili zasluge za njegovo izvolitev. Tako tudi urednik ne-

kega majhnega zakotnega lističa. Trdil je, da ga je on prvi nasvetoval za predsednika in je v dokazilo pokazal Lincolnu tozadeven članek v listu. Lincoln je seveda opazil, da gre uredniku v prvi vrsti za denar. Vprašal ga je: »Torej Vi zares mislite, da je bil članek v Vašem listu povod za mojo izvolitev?«

»Seveda. Jaz sem prvi pokazal na Vas, drugi so članek željno zgrabili in nesli naprej, in konec Vam je znan: izvoljeni ste bili.«

»Ali res?«, je rekel Lincoln, ga je žalostno pogledal in globoko vzdihnil: »nikar si ne delajte težke vesti, oprostim Vam.« In je odšel iz sobe.

»SLOVESNO IZJAVLJAMO, DA BOMO ŠLI VSI KOT EN MOŽ NA VOLIŠČE, DA POKAZEMO SVOJE POPOLNO RAZUMEVANJE ZA NAŠO VELIKO SLOVENSKO POLITIČNO IN KULTURNO ZADEVO, ZA SLOVENSKO SAMOSTOJNOST!«

To je bila kakor slovesna prisega vseh mož in fantov iz kranjske okolice na shodu v Kranju dne 2. decembra.

Slovenci! Branimo svojo domovino pred janičarji, iskarijoti in tatovi!

Darujte za ljudski sklad!

Boj za obstoj in samostojnost Slovenije bijemo. Ta boj je združen z velikim delom in s stroški. Vsi premožnejši med našimi somišljeniki naj se tega zavedajo in prispevajo po svojih močeh za Ljudski sklad. Vse prispevke sprojema tajništvo SLS, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana.

Vajenca za kovasko obrt sprejme F. HROMEČ, Podgorica, pošta Del pri Ljubljani. 113

Kje je voznik?

Najcenejši kmetijski list je „Domoljub“!

Vsaka hiša naj naroči „Domoljuba“!

Reklamni razpis nagrad.

Da seznanimo čim širši krog občinstva z »REICHEL« esencami, ki omogočajo, da si lahko vsak sam z malimi stroški in brez težko izgotovi najfinejši liker, žganje itd., razpisujemo v smislu spodaj navedenih pogojev nagrade za pravilno rešitev sledeče uganke:

A J A N U O K E E G S L D R I A J V A L S

Črke je razporediti tako, da dajo ime znane kraljevine in njenega kralja.

POGOJI:

1. Razpis traja do 15. februarja 1925.
2. Z vsako rešitvijo je poslati znesek po Din 25.— in je navesti, katero izmed naslednjih esenc želi rešitelj prejeti:

- a) za izgotovitev ruma (Jamaica);
- b) za izgotovitev tropinovca;
- c) za izgotovitev likerja Chartreuse;
- č) za izgotovitev damskega likerja;
- d) za izgotovitev Cherry Brandy;
- e) za izgotovitev malinovca.

Esenca se dostavi vsakemu brez ozira na rešitev uganke.

3. Rešitve uganke, prispelle po 15. februarju 1925, se pri razdelitvi nagrad ne bodo upoštevale. Istotako se ne bodo upoštevale rešitve brez pošiljave zneska po 25 Din.

4. Vse rešitve in nakazila je nasloviti na: »ELRA«, družba z o. z. (Reklamni oddelek). Vič pri Ljubljani.

5. Imena in naslovi nagradenih rešilcev se objavijo na tem mestu v nedeljo 8. marca 1925.

6. Vsaka v smislu teh pogojev napravljena pravilna rešitev dobi tekočo številko, in sicer po vrsti dospelosti. Na podlagi te numeracije se bodo priznale in izplačale sledeče

nagrade:

- Prvi in nadalje vsaki 50. rešitvi nagrada po 100 D
- Vsakemu 10. nagrad. rešilcu še posebej 500 D
- Vsakemu 25. nagrad. rešilcu še posebej 1000 D
- Vsakemu 51. nagrad. rešilcu še posebej 2000 D
- Vsakemu 100. nagrad. rešilcu še posebej 5000 D

7. Pravilna rešitev uganke se nahaja v zapечатni kuverti pri g. notarju Halnerju v Ljubljani, v čigar navzočnosti se bodo dne 21. februarja t. l. ob 16. uri tudi nagrade priznale in porazdelile.

Opomba: Na dopise itd., ki bi bili v zvezi s tem razpisom, se ne bo odgovarjalo.

»Elra« trgovina kozmetičnih, toaletnih in kemičnih predmetov, d. z. o. z., Vič pri Ljubljani.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Halo! Tekma! Halo!

Ker hočemo našo kremo za čevlje, znamka »Lebin«, obirno vpeljati in vsakogar prepričati o izvršni kvaliteti, smo razpisali natečaj, ki se vrši od 1. januarja do 15. februarja 1925.

NAGRADE: 1. nagrada 1000 Din v gotovini. — 1. nagrada 40 duc. kreme »Lebin«. — 1. nagrada 20 duc. kreme »Lebin«. — 1. nagrada 10 duc. kreme »Lebin«. — 12. nagrad ¼ kg kreme »Lebin«.

POGOJI: Vsak tekmovalac mora: 1. rešiti uganke; 2. poslati v pismu svoj natančni naslov ter priložiti 10 Din. — Vsak tekmovalac dobi po pošti 1 ikatlo kreme »Lebin«, četudi ni uganke pravilno rešil. Na vsakem ovitku bo označena številka dotičnega tekmovalca. — Zrebalo se bo dne 15. februarja ter pride za prvo nagrado brzojavno obvestilo, za vse druge pa pismeno.

Uganke:

van, Ba, ber, E, Ljub, vem, No, lja, va, I, nat, na.

L. mesto na Kranjskem. — E. prva ženska na svetu. — B. kje se največ žita v Jugoslaviji pridelava. — I. ime moškega spola. — N. mesec v letu.

Pismo je poslati na:

Kem. tvornico »LEBIN«, HOČE pri Mariboru.

Prve novosti pomlacsanske in letnega blaga

Prepričajte se pred nakupom!

Da se dobi dobro in trpežno blago, za moške in ženske obleke, in vse druge potrebe samo

Češki izdelki pri

Posteljne garniture Zastore

LJUBLJANA, LINGARJEVA ULICA

Opozoriam neveste in ženske pri nakupu šivne in krojačelne opreme (balističe)!
cene znatno padle!
Postrežba strogo poštena!

Svilene rute in berpe

Lasni izdelki odelj Konjski koci

Vajenca starega pod 14 let, sprejemem takoj s hrano in stanovanjem pri meni
FR. WISJAN, lakirar in sedlar, Kolodvorska ulica št. 25 — Ljubljana. 164

Lepo posestvo naprodam z vsemi gosp. poslopji. Hiša nova, pripravna za kako obrt, zraven vodna moč. Na posestvu se lahko redi 3 glave živine. Več se izve
GOLOBRDO št. 25 — Medvode. 220

Najcenejšo strešno OPEKO

iz cementa, dobite pri trgovcu KOZELJU v Mokronogu na Dolenjskem. 196

Sprejme se zdrav **KMEČKI FANT**, ki ima veselje do čevljarstva. — Janko Zaletel, čevljar, Fužine št. 6, p. Sp. Hrušica pri Ljubljani. 50

UMETNA GNOJILA

posebno Elindro, kalijevo sol, se dobe po najnižjih cenah pri FR. GORJANC in KOMP., KRANJ.

SENOŽET (sedaj njiva) za Ježo, lečča 10 minut od državne ceste v Kozarjah, prodam na javni dražbi 13. t. m. ob 3 popoldne, ali tudi preje doma. Vzključna cena za oral 10.000 Din. Več pove VAL. BABNIK, pošta št. VID pri Ljubljani, Glinca 9. 181

Prevozniki mlini

za domače mletje (pogon 3 KS), so na ogled in naprodam pri PODOBOJ, Sv. Petra cesta 95, Ljubljana. 137

Pozor, ženini in neveste!

KO nakupujete BALO — OGLEJTE SI še naše

ZALOGO POHIŠTVA

ali pišite po ceniki! — Imamo v zalogi SPALNICE — JEDILNICE — KUHINJSKO OPRAVO iz mehkega in trdega lesa — ZIMNICE — MODOČE itd. po konkurenčnih cenah.

»LIPA«, z. z. o. z. — ŠT. VID PRI LJUBLJANI.

Vaše noge se veselo

radi rednega negovanja v BURGIT-kepalji za noge, ki'ora čudovito poltvi in okrepi izmučeno živce na nogah, ome'ca kožo in odstrani bolešno rdečico. Po BURGIT-kepalji za noge hodite lahko in etatično kakor angeli po oblakih. Delate največje ture, ne da bi omagali. Obenem se s'abranj tvorba kurjih o'ca; če jih pa še imate, potem položite nanje takoj BURGIT-obliki zoper kurja o'ca, ki vas osvobodijo v nekaj dneh temeljito in brez bolečin. Vsi drobit ali lekarnar ima BURGIT. Pazite pa pri nakupu točno na izvirni zavoj »BURGIT« in odklanjajte ponaredbe.

Cena izvirnega zavoja za kosa: BURGIT-uređevje opar kurja o'ca Dinar 4.—, BURGIT obliki in podplate Dinar 2.—, BURGIT kepalji za noge Dinar 2.—.

Družba BURGIT, Freilassing (Bayern).

Glavni zastopnik: Ivan Svete, Novomesto (Slovenija).

Oceanska vožnja samo 5 in pol dni.

Glavni zastopnik za Jugoslavijo:
Jugoslav. Ekspres Agencija d. d.
Redni potniški in tovarni promet preko **Cherbourg** in jadranskih pristanišč v Severno Ameriko in Kanado.

Pozor! Podružnica zastopstva »Cunard Line« se je preselila

v Kolodvorsko ulico 41 a.

Vodja podružnice Ljubljana: Jakob Gorjanc, Kolodvorska ulica št. 41 a.

**American Line,
Cunard Line,
Red Star Line,
White Star Line,
White Star,
Dominion Line.**

Pojasnila in vozne rede je dobiti pri:

Jugoslav. Ekspres Agenciji d. d.

kot glavni zastopnici za Jugoslavijo zgorajšnjih parobrodskih društev.

Barvne trakove, ogljeni-, povoščeni-, kopirni papir, hektografični zvitki in druge potrebščine pri L. Baraga, Selenburgova ul. 6/1.

CROBATH

Ustanovlj. l. 1885 Na
d. belol. Na drobno!
— Velika izbira za
vsak letni čas! Za iz-
delavo domačih čevl-
jev lastin, orin, ru-
sav in črni zegel.

1 minuta turno
blago vse vrste
v levi 12. 071.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Nad 120 milijonov kron

sem izplačal sorodnikom AMERIKANCEV v zadnjih letih kot zavarovalnine, odškodnine ponesrečenih in druge terjatve. Ako imate Vi kako zadevo v Ameriki ali drugod na tujem, pridite k meni, da jo uredim, ako se sploh da. — Dr. Ivan CERNE, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6 (Ljudske posojilnice poslojpe).

Neveste pozor!

150 cm široko, zelo močno belo platno za rjobe meter po Din 32 — se dobi samo dokler zaloga traja v trgovini

IVAN SAVNIK, KRANJ.

Na zahtevo se pošljejo vzorci.

Posluje po ce i Jugoslaviji.

Ustanovljena leta 1913. — Delniška glavnica znaša 3.000.000 Din v zlatu.

„JUGOSLAVIJA“

Splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja; 2. življenska zavarovanja; 3. nezgodna in jamstvena zavarovanja; 4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma; 5. transportna zavarovanja; 6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla. — Največji tu delujoči zavod. — Družba je prevzela od »Graske vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Fenika« (požarni oddelek) in »Franko-Hongroise« ves njihov kupčijski obstoj v naši državi. — Najnižje tarife. — Takojšnja plačila škod. — Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošne zavar. družbe »JUGOSLAVIJE« ženitvene kavicje za častnike.

Pisarna: Dunajska cesta št. 15.
Telefon 571.

FRANC ERJAVEC,

»PRI ZLATI LOPATI«, trgov. z železnino,
LJUBLJANA " Valvazorjev trg št. 7.
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne želez-
nine ter tudi prvovrstni dalmatinski »PORTLAND
CEMENT« po nizki ceni.

MODROCI

spodnji 1650 K, gornji afrikasti 1500 K, zimnati
3400 K — Lastni izdelek. — Močno blago.

Rud. Radovan — Ljubljana

Krekov trg 7 — (poleg Mestnega doma).

Najboljši
šivalni stroj je edino le
Josip Petelinc-a

znamke
Gritzner in Adler
za rodbino, obrt in industrijo
Ljubljana blizu Praterovega
sponenika, ob vod
Pek v vazonu brasiplaten. Večletna garancija.
Delavnica za popravila
Na veliko Telefon 913 Na mala

ČAJ V GORAH

ČAJNA ROČKA
„popolni“

ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI
IN OBENEM NAJFINEJŠI

Našim rodbinam
priporočamo našo pravo domačo
Kolinsko cikorijo
izvrsten pridelek za kavo.

Volneno in perilno blago

kakor tudi vse vrste manufakturnega
blaga dobite v veliki izbiri in po
ugodnih cenah pri tvrdki

R. Miklauc Ljubljana

Lingarjeva ulica - Modena ulica
- Pred Skotijo.

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo!

Samo na 1 besedo!

in sicer na varstveno znamko »Elsa« mo-
rano paziti, ako nam je do najboljših MIL
LEPOTE in ZDRAVJA. To so edino le
FELLERJEVA MILA v OBLIKI STEKLENIC
Z ZNAMKO »ELSA«, s katerimi umivati
se je pravi užitek! Nežna, dobra, čista, jako
peneča, diskret. vonja v 5 različnih vrstah!

ELSA - LILIJINO - MLEČNO MILO, prvo-
vrstno cvetlično milo, stori kožo mehko in
nežno.

ELSA - GLICERINOVNO MILO, vpliva iz-
recno na roke, ki trpe vsled dela in mraza.

ELSA - BORAKSOVO MILO je najpriljub-
ljeneje sredstvo za odstranjenje fatalnih peg,
pršcev itd.

ELSA - KATRANOVNO MILO za lase in
glavo.

Končno ELSA - MILO ZA BRITJE, po-
sebno fine vrste.

Za POIZKUS 5 kosov Elsa-mila v obliki ste-
klenic, z zavojnico in poštnino 52 Din, toda le te-
daj, ako se pošlje denar naprej. Po povzetju 10
dinarjev več, toraj 62 Din. Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
v Stubičji Donji, Elsa trg 16 — Hrvatska.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470. Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzoslav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945 v lastni palači (vis à vis hotela „Union“). Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu št. 39.090

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.

Daje trgovaške kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeftene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.